

QBraille XL

INSTRUKCJA OBSŁUGI

Wersja polska
dla oprogramowania wersji 1.0

(Wrzesień, 2018)

SELVAS Healthcare, Inc.

155, Sinseong-ro, Yuseong-gu,

Daejeon, Korea 34109

Phone: +82-42-879-3000

Fax: +82-42-864-4462

Email: hims@himsintl.com

Website: www.himsintl.com

Dystrybutor w Polsce
E.C.E. Konrad Łukaszewicz
ul. H. Sienkiewicza 51D
05-825 Grodzisk Mazowiecki
Tel: 22 622 40 63
E-mail: biuro@ece.com.pl
Strona: www.ece.com.pl

Instrukcja bezpieczeństwa

W celu zapewnienia własnego bezpieczeństwa oraz ochrony liniiki QBraille przed przypadkowym uszkodzeniem prosimy o przeczytanie poniższej instrukcji bezpieczeństwa.

1. Zasilacz monitora brajlowskiego zasilany jest z prądem zmiennym o napięciu 100V-240V. Napięcie wyjściowe prądu stałego wynosi 5V a wydajność prądowa 2A.
2. W trakcie pierwszego użycia monitora brajlowskiego QBraille wskaźnik naładowania baterii może nie podawać prawidłowych wskazań. Aby poprawić dokładność wskazań należy podłączyć monitor do zasilacza na okres ponad 4,5 godziny lub pozostawić podłączony monitor brajlowski do aktywnego portu USB na czas dłuższy niż 10,5 godziny.
3. Monitor brajlowski QBraille jest delikatnym urządzeniem i musi być używany z dużą ostrożnością. Prosimy zwracać uwagę na to aby korzystać z urządzenia we właściwy sposób. Monitor brajlowski jest bardzo wrażliwy na kurz. Prosimy przechowywać i używać QBraille z daleka od źródeł pyłu czy kurzu, w czystym nie agresywnym środowisku.
4. Szczególnie wrażliwymi i skomplikowanymi elementami są moduły brajlowskie. Jeśli którykolwiek moduł nie działa prawidłowo ze względu na zabrudzenie lub z innej przyczyny należy niezwłocznie skontaktować się z centrum serwisowym lub dostawcą urządzenia.
5. Pozostawienie QBraille przez dłuższy czas w zamkniętym gorącym pomieszczeniu takim jak wnętrze samochodu w gorący słoneczny dzień może spowodować niewłaściwe działanie baterii, a nawet ich samozapłon. Prosimy nie umieszczać QBraille w takich miejscach.
6. Nie wolno samodzielnie rozmontowywać QBraille. Jedynie autoryzowany przez producenta serwis jest uprawniony do przeprowadzania napraw i rozmontowywania urządzenia. Rozmontowywanie QBraille przez nieuprawnione osoby może spowodować poważne uszkodzenia. Jeśli osoba nieuprawniona rozmontuje urządzenie następuje natychmiastowa utrata gwarancji i urządzenie nie będzie w żadnym zakresie naprawiane bezpłatnie.
7. Dziękujemy za wybranie QBraille i będziemy wdzięczni za wszelkie uwagi i sugestie związane z jego użytkowaniem. Wszelkie uwagi prosimy kierować na adres serwis@ece.com.pl lub bezpośrednio do producenta za pośrednictwem strony internetowej. Wszelkie uwagi i życzenia posłużą do poprawy funkcjonowania urządzenia.
8. To urządzenie zostało przetestowane zgodnie z zaleceniami dla urządzeń cyfrowych klasy B części 15 reguł FCC. Zapewnia to utrzymanie ewentualnych szkodliwych interferencji na akceptowanym poziomie przy domowych zastosowaniach.

Działanie urządzenia spełnia następujące warunki:

1. Urządzenie nie generuje szkodliwych interferencji oraz
2. Urządzenie jest odporne na odbierane interferencje zewnętrzne włączając interferencje mogące powodować niepożądane działanie.

To urządzenie może generować promieniowanie radiowe i jeśli nie jest zainstalowane i używane zgodnie z instrukcją może powodować niepożądane zakłócenia radiowe. Nie ma gwarancji, że w szczególnych sytuacjach nie wystąpią interferencje. Jeśli taka sytuacja występuje należy wyłączyć urządzenie, aby sprawdzić czy rzeczywiście jest ono źródłem problemu a jeśli tak należy poszukać rozwiązania problemu w jeden z następujących sposobów:

- Zmienić orientację i położenie anteny odbiorczej.
- Zwiększyć odstęp urządzenia od odbiornika
- Podłączyć urządzenie do innego gniazdka zasilającego niż to, do którego podłączony jest odbiornik
- Skonsultować się z dostawcą lub pomocą techniczną odbiornika radiowo/telewizyjnego.

WAŻNA UWAGA:

FCC RF Oświadczenie o promieniowaniu:

To urządzenie jest zgodne z limitem promieniowania określonym przez FCC RF. Powinno ono być instalowane i używane w odległości minimum 20 cm od promienników i ciała użytkownika. Nie może ono być podłączane do jakichkolwiek anten czy nadajników.

UWAGA

Ta instrukcja użytkownika oraz urządzenia w niej opisane są chronione prawem przed kopiowaniem czy modyfikowaniem

Microsoft Windows, oraz Windows Logo są zarejestrowanymi znakami handlowymi firmy Microsoft Corporation w Stanach Zjednoczonych i innych krajach.

Copyright 2018. WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE, Selvas Healthcare.

Ta Instrukcja Obsługi jest chroniona prawem autorskim należy do Selvas Healthcare, z zastrzeżeniem wszystkich praw. Informacja zawarta w tym dokumencie nie może być zmieniana ani kopiowana bez zgody Selvas Healthcare Inc

Spis treści

1. Początek	9
1.1 Co to jest QBraille?.....	9
1.2 Zawartość opakowania.....	9
1.3 Parametry techniczne.....	9
1.4 Rozmieszczenie elementów.....	10
1.4.1 Górny panel.....	10
1.4.2 Prawa ścianka.....	11
1.4.3 Lewa ścianka.....	11
1.4.4 Tylna ścianka.....	12
2. Funkcje podstawowe	13
2.1 Włączanie / wyłączanie.....	13
2.2 Nawigacja.....	13
2.3 Klawisze skrótów i funkcyjne.....	13
2.4 Posługiwanie się Menu.....	14
2.5 Ładowanie i korzystanie z baterii.....	15
2.6 Reset i twardy reset.....	15
2.7 Ustawienia daty i czasu.....	16
2.8 Korzystanie z menu pomocy.....	16
2.9 Test monitora brajlowskiego.....	16
2.10 Globalne klawisze skrótów.....	16
3. Notatnik	18
3.1 Czym jest notatnik?.....	18
3.2 Uruchomienie i wyjście.....	18
3.3 Struktura notatnika.....	18
3.4 Otwieranie dokumentu.....	19
3.4.1 Utworzenie nowego dokumentu.....	19
3.4.2 Otwieranie dokumentu.....	19
3.4.3 Ostatni dokument.....	19
3.4.4 Otwarcie dokumentu w trybie "Tylko do odczytu".....	20
3.5 Zapisywanie dokumentu.....	20
3.6 Nawigacja wewnątrz dokumentu.....	20
3.7 Edycja dokumentu.....	20
3.7.1 Zaznaczanie tekstu.....	20
3.7.2 Kopiuj i wklej.....	21
3.7.3 Wytnij.....	21
3.7.4 Skasuj.....	21
3.7.5 Cofnij.....	22
3.7.6 Wstaw datę i czas.....	22

3.7.7 Wstawianie wyniku obliczania	22
3.8 Znajdź i zamień	23
3.8.1 Znajdź	23
3.8.2 Zamień	23
3.9 Zakładka	24
3.9.1 Wstaw zakładkę	24
3.9.2 Idź do zakładki	24
3.10 Korzystanie z trybu pisania	24
3.11 Automatyczne przewijanie	24
3.12 Ustawienia	25
3.13 Zarządzanie plikami/folderami	25
3.13.1 Kopiowanie i wklejanie plików i folderów.	26
3.13.2 Wycinanie i przenoszenie plików i folderów	26
3.13.3 Kasowanie plików i folderów	26
3.13.4 Wybór plików i folderów	26
3.13.5 Utworzenie nowego folderu	27
3.13.6 Zmiana nazwy pliku lub folderu	27
3.13.7 Znajdź plik lub folder	27
3.14 Informacja	27
4. Terminal	28
4.1 Połączenie z programami udźwiękowiającymi	29
4.1.1 Podłączanie do komputera PC przez port USB	29
4.1.2 Połączenie za pomocą łącza Bluetooth	29
4.1.3 Lista sparowanych urządzeń	32
4.1.4 Używanie QBraille z JAWS dla Windows	33
4.1.5 Używanie QBraille jako monitora brajlowskiego z NVDA	34
4.1.6 Używanie QBraille z System Access.	34
4.1.7 Używanie QBraille z programem VoiceOver	34
4.1.8 Korzystanie z QBraille pod kontrolą urządzeń z systemem IOS	35
4.1.9 Korzystanie z QBraille pod kontrolą BrailleBack w systemie Android.	36
4.2 Schowek terminala	36
4.3 Obsługiwane programy	36
5. Czytnik DAISY	37
5.1 Uruchamianie czytnika DAISY	37
5.2 Elementy czytnika DAISY	37
5.3 Menu Plik	37
5.3.1 Otwórz DAISY	37
5.3.2 Book-Info	38
5.3.3 Wyjście z czytnika	38

5.4 Nawigacja w dokumencie	38
5.4.1 Przechodzenie po elementach	38
5.4.2 Chodzenie po stronach	38
5.4.3 Zmiana elementu nawigacji	38
5.4.4 Przechodzenie po elementach tekstu	38
5.5 Zakładki	39
5.5.1 Poprzednia zakładka	39
5.5.2 Następna zakładka	39
5.5.3 Wstaw zakładkę	39
5.5.4 Idź do zakładki	39
5.5.5 Usuwanie zakładki	39
5.6 Nagłówki	39
5.6.1 Chodzenie po nagłówkach	39
5.6.2 Przejście do określonego nagłówka	39
5.6.3 Szukaj	39
5.6.4 Przeglądanie i odczytywanie nagłówków	40
5.7 Notki	40
5.7.1 Tworzenie notki	40
5.7.2 Odczytywanie notki	40
5.7.3 Kasowanie notki	40
6. Aplikacje	41
6.1 Kalkulator	41
6.1.1 Funkcje ogólne	41
6.1.2 Wyczyść wszystko	42
6.1.3 Zapisz do pliku	42
6.1.4 Kopiowanie i wklejanie	42
6.2 Budzik	42
6.2.1 Ustawianie czasu	43
6.2.2 Aktywacja	43
6.2.3 Czas trwania	43
6.2.4 Liczba budzeń	43
6.2.5 Interwał powtarzania	44
6.2.6 Zatrzymanie budzenia	44
6.3 Data i czas	44
6.3.1 Ustawienia daty i czasu	44
6.3.2 Opcje daty i czasu	45
6.4 Stoper	45
6.5 Minutnik	45
6.6 Terminarz	46

6.6.1 Widok kalendarza	46
6.6.2 Nowe wydarzenie.....	46
6.6.3 Edycja wydarzenia	47
6.6.4 Przegląd wydarzeń	47
6.6.5 Poszukiwanie wydarzenia.....	48
6.6.6 Kasowanie wydarzenia	48
6.6.7 Kopiowanie i wklejanie wydarzeń	48
6.6.8 Zachowanie wydarzenia	48
6.6.9 Przywróć wydarzenia	48
7. Opcje	49
7.1 Tryb ośmiopunktowy.....	49
7.2 Wyświetl klawisze skrótów	49
7.3 Wyświetl informacje o pliku	49
7.4 Tryb uruchamiania	49
7.5 Odtwórz dźwięk	50
7.6 Stopień brajla dla wiadomości.....	50
7.7 Tablica Braille'a	50
7.8 Czas wyświetlania wiadomości	50
7.9 Tryb oszczędzania mocy	50
7.10 Automatyczne rozłączenie Bluetooth	51
7.11 Bluetooth	51
7.12 Inicjowanie parowania	51
7.13 Przywróć.....	51
8. Informacje	52
9. Podsumowanie komend	53
9.1 Ogólne klawisze skrótów	53
9.2 Notatnik	53
9.3 Terminal.....	54
9.4 Odtwarzacz DAISY	54
9.5 Aplikacje	55
9.5.1 Kalkulator	55
9.5.2 Stoper.....	56
9.5.3 Minutnik.....	56

1. Początek

1.1 Co to jest QBraille?

QBraille XL to 40-to znakowy monitor brajlowski opracowany i produkowany przez firmę Selvas HealthCare dla potrzeb osób niewidomych i słabowidzących. Unikalna, hybrydowa klawiatura łączy możliwość pisania brajlem z bezpośrednim dostępem do klawiszy funkcyjnych, analogicznych jak w tradycyjnej klawiaturze komputerowej.

QBraille może on być wykorzystywany do następujących celów:

- 1) Jako monitor brajlowski i klawiatura dla programów odczytu ekranu pracujący pod kontrolą systemów operacyjnych Windows, Mac, iOS lub Android. Klawiatura brajlowska w układzie Perkins, klawisze przewijania i nawigacji oraz osiem klawiszy funkcyjnych pozwalają na połączenie wprowadzania liter brajla z intuicyjną obsługą komputera.
- 2) Jako notes brajlowski dzięki wbudowanej funkcji "Notatnik" do tworzenia i edytowania dokumentów brajla i dokumentów tekstowych lub odczytu plików w formatach BRF, RTF, DOC, DOCX, PDF.
- 3) Dokumentów zapisanych w formacie DAISY (nie audio)

1.2 Zawartość opakowania

- 1) QBraille XL
- 2) Zasilacz
- 3) Kabel USB
- 4) Pokrowiec
- 5) Krótki przewodnik użytkownika w alfabecie brajla

1.3 Parametry techniczne

- 1) System operacyjny: Windows CE 6.0
- 2) RAM: 256 MB
- 3) CPU: Samsung S5PV210
- 4) Akumulator: Litowo polimerowy
- 5) Czas pracy na akumulatorach: ok. 20 godz.
- 6) Hybrydowa klawiatura: brajlowska - 9-klawiszowa klawiatura typu Perkins i zmodyfikowana klawiatura QWERTY z klawiszami funkcyjnymi oraz 4 klawisze przewijania i 40 przycisków pozycji.
- 7) Dodatkowe przyciski: przycisk włączania/wyłączania, przycisk Reset.
- 8) Wyświetlacz brajla: 40 znaków
- 9) Bluetooth: Ver.2.1+EDR
- 10) Interfejsy: 1x USB-C, 1x gniazdo karty SD
- 11) Dźwięk: głośnik monofoniczny
- 12) Wymiary: 31cm x 11.9cm x 1.8cm

1.4 Rozmieszczenie elementów

Aby najefektywniej wykorzystać QBraille ważne jest zapoznanie się z rozmieszczeniem przycisków na linijce oraz z funkcjami, jakie są im przypisane. W tym rozdziale opisane jest rozmieszczenie przycisków i klawiszy. Proszę ustawić urządzenie na stole w taki sposób, aby linijka brajlowska znajdowała się jak najbliżej nas. Kształt QBrailla przypomina płaskie pudełko. Teraz omówiona zostanie każda ze stron urządzenia. Omówiony zostanie panel górny, lewy i prawy oraz tylny.

1.4.1 Górny panel

Górny panel zawiera klawiaturę, monitor brajlowski i szereg przycisków funkcyjnych. Wzdłuż przedniej krawędzi urządzenia umieszczonych jest 40 modułów brajla, tuż nad nimi znajdują się przyciski pozycji. Mają one owalny kształt i przyporządkowane są do każdego z modułów. Podczas edycji tekstu możemy się nimi posłużyć, aby sprowadzić kursor do wskazanego miejsca w tekście.

Po obu stronach linijki umieszczono po dwa kapsułkowe klawisze. Są to klawisze przewijania "w górę" i "w dół". Pozwalają one na przechodzenie po liniach menu, liście plików lub tekście. Mogą one służyć również do przewijania tekstu zarówno w obrębie linii w poziomie jak i po liniach tekstu w pionie.

Powyżej znajduje się hybrydowa klawiatura, zawierająca 9 klawiszy klawiatury brajlowskiej w układzie Perkins, niektóre klawisze występujące w standardowej klawiaturze QWERTY oraz klika klawiszy specyficznych dla QBrailla. Pośrodku klawiatury brajlowskiej między punktami 1 i 4 znajduje się klawisz Odstęp, Backspace (punkt 7) i Enter (punkt 8).

Podczas pisania zaleca się trzymać ręce w następujący sposób palce wskazujący, środkowy, serdeczny i mały lewej ręki na czterech klawiszach po lewej stronie urządzenia a palce wskazujący, środkowy serdeczny i mały prawej ręki na prawej części klawiatury. Kciuki umieszczamy nad klawiszem odstępu. Klawisze pod lewą odpowiadają punktom 1, 2, 3, a klawisze pod prawą ręką punktom 4, 5, 6. Mały palec lewej ręki wskazuje na klawisz Backspace a mały palec prawej ręki na klawisz „Enter”. Podłużny klawisz znajdujący się pod kciukami to klawisz Odstępu.

W tym samym rzędzie co klawisz odstępu znajduje się osiem klawiszy funkcyjnych, cztery po lewej oraz cztery po prawej stronie. Od lewej do prawej klawisze te nazywamy od 1 do 8. Są one zaprogramowane jako: Ctrl, Fn, Win, Lewy-Alt, Odstęp, Prawy-Alt, Aplikacje i Ctrl. Jeśli korzystamy z systemów MAC lub iOS rząd klawiszy wygląda następująco: Fn, Ctrl, Opcje, Command, Odstęp, Command, Opcje i Ctrl.

Powyżej klawiatury brajlowskiej po lewej stronie, w górnym rogu znajduje się klawisz ESC i 12 klawiszy funkcyjnych do F1 do F12, po 4 w trzech grupach (oddzielonych większym odstępem).

W prawym górnym rogu znajduje się grupa sześciu klawiszy, w dwóch pionowych rzędach po trzy

w każdym rzędzie. Klawisze te są odpowiednikami klawiszy na standardowej klawiaturze QWERTY. W lewej kolumnie patrząc od góry, znajdują się: Insert, Home, End, w prawej: Delete, Page Up i Page Down.

Poniżej tej grupy klawiszy znajdują się cztery klawisze strzałek.

W lewym, górnym rogu poniżej przycisk ESC i F1 znajduje się grupa 5 klawiszy, usytuowana w dwóch kolumnach. Poniżej F1 znajduje się klawisz Tab, pod nim CapsLock i poniżej Shift.

Pod klawiszem ESC są dwa klawisze specyficzne dla QBraillea Pair i Mode.

Przycisk Pair w połączeniu z innymi klawiszami wybiera funkcje: uruchamiania połączenia, informacji o bieżących połączeniach i otwierające listę sparowanych urządzeń.

Poniżej tego klawisza znajduje się klawisz Mode. Włącza i wyłącza on tryb hybrydowy oraz wybiera dodatkowe funkcje w połączeniu z innymi klawiszami.

W dalszej części instrukcji znajdują się dodatkowe informacje o funkcjach tych dwóch specyficznych klawiszy.

1.4.2 Prawa ścianka

Na prawej ściance umieszczono dwa gniazda i diody LED. Niedaleko tylnej krawędzi znajduje się slot karty SD (QBraille obsługuje karty SD do 32 GB), bliżej przedniej krawędzi (mniej więcej po środku) znajduje się port USB (służy on do ładowania urządzenia lub podłączania do komputera), a dalej umieszczono dwie diody LED.

Diody LED usytuowane na prawym boku urządzenia na wysokości linijki brajlowskiej określają stan urządzenia. Prawa (bliższa tylnej krawędzi) sygnalizuje status połączenia Bluetooth (gdy Bluetooth jest włączony światło jest niebieskie). Lewa (bliższa przedniej krawędzi) określa status zasilania: gdy urządzenie jest ładowane światło jest czerwone, gdy urządzenie jest włączone dioda pali się na żółto. Diody te pomagają osobom widzącym szybko określić status urządzenia.

1.4.3 Lewa ścianka

Na lewej ściance urządzenia znajduje się tylko jeden przycisk oznaczony wypukłym punktem. Przyciśnięcie tego przycisku przez ok. 1 sekundę włącza lub wyłącza urządzenie.

Przy uruchamianiu QBraillea po całkowitym wyłączeniu po naciśnięciu i przytrzymaniu przycisku zasilania przez kilka sekund, usłyszymy krótki sygnał dźwiękowy i poczujemy wibracje. Na linijce przez kilka sekund zostanie wyświetlony napis "HIMS", następnie włączy się dźwięk i urządzenie uruchomi się prezentując pierwszą opcję menu głównego.

Ogólnie rzecz biorąc, przycisk zasilania QBraille wprowadza go w tryb uśpienia i z niego wychodzi. Pozwala to na uzyskanie natychmiastowej dostępności do funkcji urządzenia. Aby całkowicie wyłączyć QBraille, należy nacisnąć i przytrzymać przycisk zasilania przez co najmniej 5 sekund.

1.4.4 Tylna ścianka

Tylny panel QBraille XL zawiera jeden bardzo mały przycisk. W pobliżu prawego końca tylnego panelu znajduje się mały otwór zawierający przycisk do resetowania "Reset". Przycisk "Reset" jest używany, gdy urządzenie nie reaguje zgodnie z oczekiwaniami lub gdy bateria jest całkowicie rozładowana i podłączenie zasilacza sieciowego nie powoduje ponownego uruchomienia urządzenia. Można użyć wykałaczki lub końca spinacza, aby nacisnąć przycisk "reset". Należy zachować ostrożność podczas naciskania przycisku "Reset", ponieważ, zbyt mocne naciśnięcie lub użycie zbyt ostrego przedmiotu może spowodować uszkodzenie urządzenia.

2. Funkcje podstawowe

2.1 Włączanie / wyłączanie

Przy pierwszym włączeniu urządzenia, po zgaśnięciu akumulatora lub po całkowitym wyłączeniu urządzenia, należy nacisnąć i przytrzymać przycisk zasilania przez około 3 sekundy, aby uruchomić urządzenie. Towarzyszą temu wibracje, krótki sygnał dźwiękowy oraz komunikat o uruchomieniu na monitorze brajlowskim. Urządzenie startuje w Menu głównym QBraille (napis „Notatnik”). Przcisnięcie tego przycisku przez ok. 1 sekundę włącza lub wyłącza urządzenie.

2.2 Nawigacja

Za pomocą następujących komend klawiszowych nawigujemy po menu, listach oraz programach:

1. Przejście do następnego elementu menu lub listy: Dolny przycisk nawigacyjny (dolna strzałka) lub Odstęp-4
2. Przejście do poprzedniego elementu menu lub listy: Górny przycisk nawigacyjny (górną strzałka) lub Odstęp-1
3. Przejście do pierwszego elementu menu lub listy: Przycisk Home lub Odstęp-1-3
4. Przejście do ostatniego elementu menu lub listy: Przycisk End lub Odstęp-4-6
5. Przejście o 40 elementów w przód: Page Down or Space-3-4-5
6. Przejście o 40 elementów wstecz: Przycisk Page Up lub Odstęp-1-2-6
7. Uruchomienie programu: Enter lub dwa razy przycisk pozycji
8. Wejście do podfolderu: Enter lub prawy przycisk pozycji
9. Anuluj: Esc lub Odstęp-E

2.3 Klawisze skrótów i funkcyjne

QBraille posiada unikalną klawiaturę hybrydową, która łączy pisanie tekstu na klawiaturze brajlowskiej i standardowe klawisze jak na klawiaturze komputerowej typu QWERTY. Klawisze skrótów takie jak Ctrl, Fn, Win, Alt i Aplikacje znajdują się w standardowych pozycjach w tym samym wierszu co klawisz Odstęp. Górny rząd klawiatury zawiera Esc i 12 klawiszy funkcyjnych, podobnie jak standardowa klawiatura QWERTY. Tab, CapsLock, Shift, Insert i Delete, Home i End, Page Up i Page Down oraz 4 klawisze strzałek są również usytuowane analogicznie jak na zwykłej klawiaturze QWERTY.

Zatem, podczas pisania brajlem nie trzeba pamiętać skrótów i kombinacji do wybierania klawiszy funkcyjnych.

Na przykład, aby zamknąć aplikację Windows, należy nacisnąć Alt-F4. Aby ułatwić pracę i przejść szybko do pulpitu, wystarczy nacisnąć Windows-m (1-3-4), tak jak na standardowej klawiaturze QWERTY.

UWAGA: Kapsułkowe klawisze przewijania po tekście i jego elementach.

2.4 Posługiwanie się Menu

Menu główne QBraille zawiera 6 elementów:

1. Notatnik
2. Terminal do programów odczytu ekranu
3. Czytnik DAISY
4. Aplikacje
5. Opcje
6. Informacje

Można poruszać się po menu głównym lub dowolnym menu urządzenia, używając poleceń nawigacyjnych wymienionych w poprzedniej sekcji. Można również nacisnąć gorący klawisz (zwykle jest to pierwsza litera nazwy) aby szybko przejść do tego elementu menu i go uaktywnić. Często poszczególne pozycje w menu można również aktywować za pomocą gorących klawiszy. Podczas przeglądania pozycji menu wyświetlane są różne informacje, w tym nazwa pozycji, gorący klawisz, jeśli jest dostępny, i czy element ma podmenu lub otwiera okno dialogowe.

1) Gorący klawisz:

Gorące klawisze są wyświetlane w nawiasach po nazwie menu. Na przykład Otwórz (o).

Jeśli wciśniemy ten klawisz to uruchomimy daną opcję bez względu na to, na której pozycji menu aktualnie się znajdujemy.

2) Podmenu:

Jeśli menu zawiera pod menu słowo "Rozwijane" jest wyświetlane przy danej opcji. Wciśnięcie klawisza Enter rozwinie dodatkowe menu.

3) Dialogi:

Gdy pozycja menu otwiera okno dialogowe, po elemencie pojawia się słowo "Dialog", aby wskazać, że naciśnięcie "Enter" spowoduje wyświetlenie okna dialogowego.

4) Klawisze skrótów:

Klawisze skrótów to generalnie kombinacje klawiszy zawierające takie klawisze jak Enter, Odstęp lub Backspace, wciskane w kombinacji z literami lub innymi punktami.

Na przykład, gdy jesteśmy w notatniku i wciśniemy Odstęp-m (1-3-4) lub klawisz F2 i na pozycji Plik wciśniemy Enter pojawi się komunikat Nowy (n) rozwijane Ctrl-n. Oznacza on co następuje: Nowy – to nazwa opcji, (n) gorący klawisz, który ją uruchomi z dowolnego miejsca w menu „Plik”, Ctrl-n (1-3-4-5) to klawisz skrótu, który uruchomi tę funkcję z dowolnego miejsca notatnika. Niektóre klawisze skrótów mają działanie globalne dla wszystkich aplikacji, a inne są przyporządkowane konkretnym programom.

UWAGA: Jeśli znajdujemy się w Podmenu lub oknie dialogu i QBraille przejdzie w stan uśpienia wtedy po obudzeniu okno dialogu lub Podmenu zostanie zamknięte i znajdziemy się w miejscu, w którym wywołaliśmy menu.

2.5 Ładowanie i korzystanie z baterii

Pomimo tego, że QBraille ostrzega o niskim poziomie baterii to ważnym jest abyśmy monitorowali ich stan, aby nie utracić nie zapisanych danych czy też bezprzewodowego połączenia. Aby sprawdzić poziom naładowania baterii należy wcisnąć Odstęp-p (1-2-3-4). Wyświetlona zostanie informacja, która zawiera:

1. Poziom baterii.
2. Źródło zasilania (bateria, zasilacz lub USB).

Poziom baterii podawany jest w procentach pozostałej do wykorzystania energii. Dodatkowa informacja zawiera opis źródła zasilania. Dialog zasilania zamykamy klawiszem F1 (Esc).

UWAGA:

Aby nie utracić ustawień połączenia Bluetooth, można aktywować ustawienie "Auto rozłącz Bluetooth przy 10%" w Opcjach Globalnych. Jeśli ten element jest ustawiony na "Włączony", QBraille XL ostrzega i odłącza od urządzenia Bluetooth, gdy poziom naładowania akumulatora spadnie do 10%.

2.6 Reset i twardy reset

Jeśli QBraille XL nie reaguje na naciśnięcia klawiszy lub polecenia, może być konieczne zresetowanie urządzenia.

Można użyć wykałaczki lub końca spinacza, aby nacisnąć przycisk „Reset”. Należy zachować przy tym ostrożność, ponieważ naciskanie zbyt mocno lub użycie zbyt ostrego przedmiotu może spowodować uszkodzenie urządzenia. Po naciśnięciu przycisku „Reset” poczujemy długie wibracje, a następnie dźwięk. Można także zresetować urządzenie, przytrzymując przycisk zasilania przez 5 sekund, aby całkowicie wyłączyć urządzenie, a następnie ponownie je uruchomić.

Jeśli chcemy przywrócić ustawienia fabryczne, można skorzystać z funkcji Przywróć w menu Opcje opisanym w dalszej części tej instrukcji. Można także ustawić fokus na pozycji Informacje w menu głównym i nacisnąć Backspace-Odstęp-Enter-f (1-2-4).

UWAGA:

Jeśli użyjemy dowolnej metody przywrócenia ustawień fabrycznych, a do urządzenia jest włożona karta SD, ustawienia zostaną automatycznie przywrócone z tej karty. Jeśli naprawdę chcemy przywrócić ustawienia fabryczne, należy wyjąć kartę SD.

2.7 Ustawienia daty i czasu

W przypadku korzystania z funkcji terminarza czy budzika ważne jest, aby czas i data były dobrze ustawione. Aby ustawić datę i czas należy postępować zgodnie z poniższą instrukcją:

1. Z menu głównego uruchamiamy opcję Aplikacje wciskając punkt 1. Następnie przechodzimy do Daty i czasu wciskając punkty 2-3-4-5 (t). Teraz otwieramy menu za pomocą klawisza skrótu Ctrl-s (2-3-4) lub klawisza Alt i wciskamy Enter na pozycji Ustaw.
2. Wpisujemy czas w formacie dwie cyfry godzin i dwie cyfry minut lub ustawiamy go strzałkami nawigacji góra/dół aby zmienić wartość lewo/prawo aby przejść z godzin na minuty.
3. Wciskamy Enter lub prawy klawisz nawigacyjny aby przejść do pola ustawiania daty.
4. Wpisujemy miesiąc, dzień i rok podając dwie cyfry miesiąca, dwie cyfry dnia i cztery cyfry roku. Podobnie jak w przypadku godziny możemy ustawić datę strzałkami.
5. Wciskamy Enter aby zapamiętać ustawienia.

2.8 Korzystanie z menu pomocy

W dowolnym momencie mamy dostęp do pomocy kontekstowej. Wciskając klawisz skrótu Odstęp-h (1-2-5) otrzymujemy listę gorących klawiszy aktywnego programu.

Po liście przemieszczamy się klawiszami Odstęp-1 i Odstęp-4. Wyboru elementu z listy dokonujemy wciskając Enter. Jednak jeśli wybierzemy funkcję, która nie może być uruchomiona w bieżącej sytuacji to usłyszymy ostrzegawczy dźwięk i żadna akcja się nie wykona.

2.9 Test monitora brajlowskiego

Może się zdarzyć, że chcemy sprawdzić działanie linijki brajlowskiej. Służy do tego specjalny tryb pracy, który uruchamiamy wciskając Backspace-Odstęp-Enter-t (2-3-4-5). Po użyciu tej opcji QBraille rozpocznie wysuwanie i chowanie wszystkich punktów od punktu 1 modułu 1 aż po punkt 8 modułu 40.

Możemy wstrzymać lub uruchomić ponownie wysuwanie punktów wciskając Odstęp. Gdy zatrzymamy wysuwanie punktów to wciskając przycisk pozycji dla danego modułu spowodujemy wysunięcie wszystkich punktów tego modułu. W tym trybie można też sprawdzić jaka funkcja jest przyporządkowana poszczególnym klawiszom. Wciśnięcie dowolnego klawisza spowoduje wyświetlenie funkcji, która jest mu przypisana.

Wyjście z trybu testowego nastąpi po wciśnięciu Odstęp-z (1-3-5-6).

2.10 Globalne klawisze skrótów

Następujące klawisze skrótów pozwalają na uruchomienie przypisanych im opcji w większości sytuacji w jakich może się znaleźć QBraille.

1. Sprawdzenie pojemności karty: Odstęp-s (2-3-4) (nie dostępne w trybie terminala lub opcji globalnych)
2. Sprawdzenie statusu baterii: Odstęp-p (1-2-3-4)
3. Sprawdzenie wersji oprogramowania: Odstęp-v (1-2-3-6)

4. Sprawdzenie statusu Bluetooth: Odstęp-b (1-2)
5. Sprawdzenie czasu i daty: Odstęp-t (2-3-4-5)
6. Otwarcie menu opcji: Odstęp-o (1-2-4)
7. Otwarcie pomocy: Odstęp-h (1-2-5)

Powyższe gorące klawisze nie są dostępne gdy przeglądamy informacje jesteśmy w trybie terminala lub mamy otwarte menu opcji. Pomoc nie jest dostępna w oknie dialogu.

3. Notatnik

3.1 Czym jest notatnik?

Notatnik pozwala na zarządzanie dokumentami oraz ich czytanie, tworzenie i edycję bez konieczności podłączania urządzenia do komputera lub telefonu. Notatnik zawiera podstawowe funkcje edycji tekstu takie jak oznaczanie, szukanie, zamiana, wstawianie zakładek oraz wstawianie daty i czasu lub wstawianie wyników obliczeń.

UWAGA: Nie możemy korzystać z funkcji notatnika jeśli karta SD nie jest zainstalowana w urządzeniu. Jeśli byśmy chcieli uruchomić tę funkcję bez karty SD to pojawi się komunikat: „Karta SD nie istnieje”, „Notatnik zostanie zamknięty”.

„Notatnik” obsługuje tylko pliki formatu TXT oraz pliki brajlowskie. Obsługa tylko do odczytu jest również dostępna dla plików RTF, DOC i DOCX, a także tekstowych dokumentów PDF.

3.2 Uruchomienie i wyjście

„Notatnik” to pierwszy element menu głównego QBraila. Aby uruchomić ten program należy wybrać go z listy i wcisnąć Enter lub wcisnąć gorący klawisz 1-3-4-5 (n).

Aby wyjść z programu wciskamy Odstęp-z (1-3-5-6).

Podczas edycji dokumentu przed opuszczeniem edytora zostaniemy zapytani czy nie zachować zmian. Wciśnięcie litery 'y' (1-3-4-5-6) lub zmiana odpowiedzi na “Tak” klawiszem odstępu lub Backspace i wciśnięcie Enter zapisze zmiany. Wciśnięcie litery n (1-3-4-5) spowoduje zamknięcie „Notatnika” bez zapisywania dokumentu lub zmiana klawiszem odstępu odpowiedzi na “Nie” wciskając odstęp lub Backspace i Enter.

3.3 Struktura notatnika

„Notatnik” zawiera menedżer plików i dokumentów. Jeśli uruchomimy program zostaniemy przeniesieni do listy plików i folderów karty SD. Nazwy folderów podawane są w cudzysłowach. W tym miejscu możemy przeglądać, tworzyć, kopiować, usuwać i zmieniać nazwy folderów i plików. Pliki i foldery są uszeregowane alfabetycznie. Podawana jest nazwa pliku lub folderu oraz jego numer na liście i liczba wszystkich plików i folderów listy.

Za pomocą następujących klawiszy możemy przemieszczać się po liście plików:

- 1) Przejście do następnego elementu listy: Dolna strzałka lub Odstęp-4.
- 2) Przejście do poprzedniego elementu listy: górna strzałka lub Odstęp-1.
- 3) Przejście do pierwszego elementu listy: Home lub Odstęp-1-3.
- 4) Przejście do ostatniego elementu listy: End lub Odstęp-4-6.
- 5) Wejście do folderu lub otwarcie pliku: Enter.
- 6) Wyjście z podfolderu o poziom wyżej na liście: Backspace.

Możemy również przenieść się szybko do pliku lub folderu wciskając pierwszą literę nazwy.

W menedżerze plików mamy do dyspozycji menu, które zawiera szereg opcji pozwalających na wykonywanie operacji na plikach. Aby otworzyć menu wciskamy przycisk Alt lub Odstęp-m (1-3-4).

Za pomocą następujących klawiszy możemy przemieszczać się po elementach menu:

- 1) Przejście do następnego element menu: dolna strzałka lub Odstęp-4.
- 2) Przejście do poprzedniego elementu menu: górna strzałka lub Odstęp-1.
- 3) Przejście o poziom wyżej w strukturze menu: ESC.
- 4) Wejście w podmenu lub uruchomienie opcji: Enter.
- 5) Zamknięcie menu: klawisz ESC.

Możemy wykorzystać klawisze skrótu podawane po nazwie opcji aby uruchomić ją szybciej z dowolnego miejsca menu.

Poniżej zamieszczono listę elementów menu menedżera plików i menu edycji dokumentu.

- 1) Menu przeglądania plików (otwierane klawiszem Alt lub Odstęp-1-3-4): Otwórz, Otwórz chroniony, Ostatni dokument, Kopiuj, Wklej, Wytnij, Skasuj, Nowy folder, Nowy plik, Zmień nazwę, Znajdź, Zaznacz wszystko, Informacja, Wyjście.
- 2) Dostępne resorsy menu dostępnego w oknie dokumentu (otwierane klawiszem Alt lub Odstęp m (1-3-4): Plik, Edycja, Zakładka, Narzędzia, Wstawianie.

3.4 Otwieranie dokumentu

3.4.1 Utworzenie nowego dokumentu

Aby utworzyć nowy dokument przechodzimy do folderu, w którym ma on być umieszczony i wciskamy Ctrl-n (1-3-4-5) lub wybieramy opcję "Nowy dokument" z menu. Nazwa domyślna nowo utworzonego dokumentu to "noname.br1" lub „noname.txt”. Po wciśnięciu Enter przejdziemy do jego edycji. Typ dokumentu możemy zmienić dopiero po uruchomieniu edycji klawiszem Enter.

3.4.2 Otwieranie dokumentu

Aby otworzyć dokument wciskamy Ctrl-o (1-3-5). Wybieramy z listy nazwę dokumentu, który chcemy otworzyć i wciskamy Enter. Jeśli dokument nie był wcześniej otwierany kursor zostanie umieszczony na jego początku, w przeciwnym przypadku kursor zostanie umieszczony w tym miejscu, w którym był podczas zamykania dokumentu.

3.4.3 Ostatni dokument

Ta funkcja pozwala na bezpośrednie otwarcie dokumentu, który był ostatnio odczytywany. Aby wywołać tę funkcję należy będąc w menedżerze plików wcisnąć Ctrl-p (1-2-3-4) lub po otwarciu menu klawiszem Alt lub Odstęp-m (1-3-4) przejść do opcji "Ostatni dokument" (strzałkami góra/dół) i wcisnąć Enter.

3.4.4 Otwarcie dokumentu w trybie "Tylko do odczytu"

Ta funkcja pozwala na bezpieczne otwarcie dokumentu bez zagrożenia przypadkową modyfikacji jego treści. W tym trybie możemy tylko czytać zawartość dokumentu.

Aby otworzyć dokument w tym trybie należy będąc w menedżerze plików wskazać plik do otwarcia i wcisnąć Ctrl-r (1-2-3-5).

3.5 Zapisywanie dokumentu

1) Zapisz

Jeśli chcemy zapisać dokument pod inną nazwą wciskamy Alt-s (2-3-4) lub uruchamiamy funkcję "Zapisz jako" z menu "Plik" okna dokumentu. Możemy zmienić tylko nazwę pliku a nie możemy zmienić typu dokumentu. Po wpisaniu nowej nazwy wciskamy klawisz Enter.

2) Uwaga: pliki RTF, PDF, DOC lub DOCX, zostaną automatycznie zapisane jako plik TXT, ponieważ QBraille nie obsługuje zapisywania plików Microsoft Word, PDF lub RTF.

3.6 Nawigacja wewnątrz dokumentu

Podczas czytania/edycji tekstu możemy przesuwać kursor za pomocą: przycisków pozycji, klawiatury brajlowskiej oraz przycisków nawigacyjnych.

Za pomocą następujących kombinacji klawiszy nawigujemy po dokumencie:

- 1) Przejście w dół o jedną długość wyświetlania: dolny przycisk przewijania.
- 2) Przejście do poprzedniej linii: Odstęp-1 lub górna strzałka (górny przycisk nawigacyjny).
- 3) Przejście do następnej linii: Odstęp-4 lub dolna strzałka.
- 4) Przejście do początku linii: Odstęp-1-3.
- 5) Przejście na koniec linii: Odstęp-4-6.
- 6) Przejście do poprzedniego paragrafu: Odstęp-2-3 lub Ctrl-górna strzałka.
- 7) Przejście do następnego paragrafu: Odstęp-5-6 lub Ctrl-dolna strzałka.
- 8) Przejście do poprzedniej strony: Page Up lub Odstęp-1-2-6. (strona jest zdefiniowana jako 25 linii).
- 9) Przejście do następnej strony: Page down lub Odstęp - 3-4-5 (przesuwa się w dół o 25 linii).
- 10) Przejście do początku dokumentu: Odstęp-1-2-3 lub Ctrl-Home.
- 11) Przejście na koniec dokumentu: Odstęp-4-5-6 lub Ctrl-End.

3.7 Edycja dokumentu

3.7.1 Zaznaczanie tekstu

Komenda "Początek oznaczenia" pozwala na wybranie pewnego fragmentu tekstu, który ma być redagowany. Gdy uruchomimy komendę "Początek oznaczenia" kursor zacznie migać (punkty 1-2-3-4-5-6-7-8) pokazując, że tekst jest oznaczony.

Aby oznaczyć fragment tekstu należy umieścić kursor w miejscu początku zaznaczenia i po otwarciu menu Odstęp-m (1-3-4) lub Alt wybieramy opcję "Początek zaznaczenia" i wciskamy Enter. Podczas

edycji dokumentu możemy uaktywnić tę funkcję wciskając klawisz skrótu Ctrl-b (1-2). Koniec oznaczenia będzie w miejscu, w którym umieścimy teraz kursor.

Polecenie "Oznacz wszystko" zaznacza cały tekst w dokumencie. Aby aktywować to polecenie, należy nacisnąć Odstęp-m (1-3-4) lub Alt i Enter na opcji "Edycja" następnie dojść od pozycji "Oznacz wszystko" naciskając kilkakrotnie Odstęp-4 i Enter. Podczas edycji dokumentu - Ctrl-a (1).

3.7.2 Kopiuj i wklej

Aby skopiować zaznaczony tekst do schowka, należy nacisnąć Odstęp-m (1-3-4) lub Alt aby otworzyć menu. Następnie przejść do Edycja - naciskając Odstęp-4. Potem nacisnąć Enter, aby otworzyć menu Edycja. Odstęp-4, aby przejść do "Kopiuj" i nacisnąć Enter. Podczas edycji dokumentu naciśnięcie Ctrl-c (1-4) aktywuje to polecenie.

Aby wkleić zaznaczony tekst ze schowka, należy nacisnąć Odstęp-m (1-3-4) lub Alt i Enter w "Edycji". Przejście do "Wklej" wywołamy naciskając kilkakrotnie Odstęp-4 i Enter. Podczas edycji dokumentu naciśnięcie Ctrl-v (1-2-3-6), wkleja tekst ze schowka do aktualnej lokalizacji.

3.7.3 Wytnij

Aby wyciąć zaznaczony tekst, należy nacisnąć Odstęp-m (1-3-4) lub klawisz Alt i Enter na opcji „Edycja”. Przejść do opcji "Wytnij" naciskając kilkakrotnie Odstęp-4 i Enter. Podczas edycji dokumentu można użyć skrótu klawiszowego Ctrl-x (1-3-4-6), który aktywuje polecenie "Wytnij".

Różnica między "Wytnij" i "Kopiuj" polega na tym, że po wykonaniu polecenia "Wytnij" zaznaczony tekst zostanie przeniesiony do schowka, a wybór zostanie usunięty z dokumentu. Polecenie "Kopiuj" kopiuje zaznaczenie do schowka, a zaznaczony tekst pozostaje w dokumencie.

3.7.4 Skasuj

Poniższe gorące klawisze umożliwiają kasowanie znaków, słów, linii lub bloków tekstu:

- 1) Skasowanie poprzedniego znaku: Backspace (7).
- 2) Skasowanie bieżącego znaku: Alt-c (1-4).
- 3) Skasowanie bieżącego słowa: Alt-w (2-4-5-6).
- 4) Skasowanie bieżącej linii: Alt-l (1-2-3).
- 5) Skasowanie zaznaczonego tekstu: Odstęp-d (1-4-5).

Ostatnia z wymienionych funkcji działa tylko wtedy gdy oznaczony został fragment tekstu.

Funkcja kasowania fragmentu oznaczonego tekstu może być również uruchomiona za pośrednictwem menu.

Aby usunąć wybrany fragment, należy nacisnąć Odstęp-m (1-3-4) lub Alt i Enter na opcji "Edycja". Przejście do "Skasuj" przez kilkakrotne naciskanie Odstęp-4 a potem Enter.

3.7.5 Cofnij

Ta funkcja pozwala na cofnięcie ostatniej zmiany. Działanie tej funkcji ograniczone jest tylko dla: "Kopiuj", "Wytnij", "Wklej" czy "Skasuj".

Aby cofnąć zmianę należy otworzyć menu wciskając Odstęp-m (1-3-4) lub klawisz Alt i Enter na opcji "Edycja". Przejść do opcji "Cofnij" wciskając Odstęp-4 a potem Enter. Możemy podczas edycji użyć również skrótu klawiszowego Ctrl-z (1-3-5-6).

3.7.6 Wstaw datę i czas

Bieżącą datę i czas można wstawić czas osobno do dokumentu. Aby wstawić bieżącą datę, należy nacisnąć Odstęp-m (1-3-4) lub Alt i Enter. Przejść do "daty" naciskając kilkakrotnie Odstęp-4 a następnie Enter. Podczas edycji dokumentu naciśnięcie Insert-d (1-4-5) aktywuje to polecenie.

Aby wstawić bieżący czas, naciskamy Odstęp-m (1-3-4) lub Alt, a następnie Enter. Przechodzimy do opcji "Czas" naciskając kilkakrotnie Odstęp-4 a potem Enter. Podczas edycji dokumentu naciśnięcie Insert-t (2-3-4-5) aktywuje to polecenie.

Po uruchomieniu jednej z tych funkcji data lub aktualny czas są wstawiane do dokumentu w miejscu kursora.

3.7.7 Wstawianie wyniku obliczania

Ta funkcja umożliwia wstawienie wyniku obliczeń do dokumentu w miejscu kursora. Naciśnięcie Insert-1-2-3-5 (r), spowoduje że wynik bieżącego wyrażenia matematycznego zostanie obliczony i wstawiony do dokumentu. Tę funkcję możemy również uruchomić za pomocą menu Odstęp-m (1-3-4) lub Alt i Enter. Aby przejść do "Obliczenia", naciskamy kilkakrotnie Odstęp-4 a następnie Enter.

***Uwaga:** Jeśli alfabet Braille'a jest ustawiony na cokolwiek innego niż brajl komputerowy, to należy używać literackiego alfabetu Braille'a do wprowadzania wyrażen matematycznych, poprzedzonymi kropką 4.

Aby napisać "3 + 8", wpisujemy znak cyfry, następnie 'c' (1-4), następnie Odstęp, potem kropka 4, następnie +, następnie Odstęp, a następnie 'h' (1-2-5).

Są do dyspozycji następujące operacje matematyczne:

- 1) Plus: punkty 3-4-6
- 2) Minus: punkty 3-6
- 3) Razy: punkty 1-6
- 4) Podzielić: punkty 3-4
- 5) Procent: punkty 1-4-6
- 6) Potęga: punkty 4-5-7
- 7) Kropka dziesiętna: punkty 4-6
- 8) Lewy nawias: punkty 1-2-3-5-6

3.8 Znajdź i zamień

3.8.1 Znajdź

Ta funkcja pozwala na odszukanie tekstu w dokumencie. Po znalezieniu tekstu zostaniemy przeniesieni do tej pozycji w dokumencie. Aby wykonać to polecenie, naciskamy Odstęp-m (1-3-4) lub Alt, a następnie przechodzimy do "Narzędzia", naciskając Odstęp-4 a potem Enter. Przechodzimy do "Znajdź", naciskając Odstęp-4 ponownie Enter. Podczas edycji dokumentu naciśnięcie Ctrl-f (1-2-4) aktywuje polecenie "Znajdź".

Po uruchomieniu szukania otwarte zostanie okno dialogowe pozwalające na wpisanie szukanego tekstu oraz określenie kierunku szukania. Elementy okna dialogu "Znajdź":

1) Tekst do znalezienia

W tym polu edycji wpisujemy tekst, który ma być poszukiwany. Po wciśnięciu klawisza Enter rozpocznie się poszukiwanie.

2) Kierunek wyszukiwania

"Kierunek wyszukiwania? F/B". Domyślnie szukanie odbywa się w przód (F). Jeśli chcemy przeszukiwać dokumentów przód od kursora do końca to wciskamy literę f (1-2-4) jeśli wstecz do początku dokumentu to wciskamy literę b (1-2). Możemy też wykorzystać przyciski pozycji znajdujące się nad literą f lub b aby wybrać kierunek szukania.

Jeśli tekst nie zostanie odnaleziony to zostanie podany odpowiedni komunikat i kursor nie zostanie przesunięty.

Jeśli chcemy ponowić szukanie tego samego tekstu to wciskamy klawisz Ctrl-Shift-f (1-2-4).

3.8.2 Zamień

Aby wykonać to polecenie możemy posłużyć się klawiszem skrótu Ctrl-r (1-2-3-5) lub Odstęp-m (1-3-4) lub Alt, a następnie przechodzimy do "Narzędzia", naciskając Odstęp-4 a potem Enter. Przechodzimy do "Zamień" używając "Odstęp-4" i "Enter". Opcja "Zamień" otwiera okno dialogowe składające się z następujących pól:

1) Tekst do znalezienia: W tym polu edycji wpisujemy tekst, który ma być poszukiwany. Po wciśnięciu klawisza Enter przejdziemy do wprowadzania nowego tekstu.

2) Zamień na: Tutaj wpisujemy tekst, który ma zastąpić tekst poszukiwany i wciskamy Enter.

Jeśli tekst zostanie odnaleziony to pojawi się komunikat "Zamienić?" „jeden raz” lub "Wszystko". Jeśli chcemy wykonać zamianę jednokrotnie wciskamy o (1-3-5). Jeśli chcemy wykonać zamianę wszystkich wystąpień to wciskamy a (1). Wyboru możemy również dokonać przy pomocy przycisków pozycji.

Uwaga: funkcja "Zamień" jest dostępna tylko w kierunku końca dokumentu.

3.9 Zakładka

3.9.1 Wstaw zakładkę

Funkcja "Wstaw zakładkę" pozwala na oznaczenie miejsca w dokumencie, do którego chcielibyśmy później powrócić. Możemy wstawić do 26 zakładek w jednym dokumencie. Zakładki określane są literami alfabetu od a do z.

Aby wstawić zakładkę w miejscu kursora otwieramy menu wciskając Odstęp-m (1-3-4) lub Alt, a następnie przechodzimy do "narzędzia", naciskając Odstęp-4 a potem Enter. Przechodzimy do opcji "Wstaw zakładkę" i wciskamy ponownie Enter.

Podczas edycji dokumentu Ctrl-m (1-3-4) aktywuje to polecenie. Gdy zakładka zostanie wstawiona pojawi się komunikat „Wstawiono zakładkę a-z”. Nazwa zakładki zostanie nadana automatycznie w kolejności wstawiania.

UWAGA: Zakładki są aktywne tylko podczas pracy z dokumentem nie są zapamiętywane podczas jego zapisu.

3.9.2 Idź do zakładki

Ta funkcja pozwala na przejście do wstawionej zakładki. Aby ją uruchomić otwieramy menu wciskając Odstęp-m (1-3-4) lub Alt, a następnie przechodzimy do "Narzędzia", naciskając Odstęp-4 a potem Enter. Klawisz skrótu, który uruchamia tę funkcję podczas edycji to: Ctrl-j (2-4-5).

Po uruchomieniu tej funkcji zostaniemy poproszeni o podanie nazwy zakładki. Podajemy literę nazwy i kursor zostaje przeniesiony w miejsce zakładki. Możemy również przejść do zakładki wciskając literę zakładki razem z klawiszem F8.

3.10 Korzystanie z trybu pisania

Jeśli piszemy bardzo szybko może się przydać użycie trybu pisania. Tryb ten włącza się Alt-k (1-3). W trybie pisania klawisze takie jak Spacja, Backspace i Enter nie mogą służyć jako modyfikatory. Jeśli naciśniemy Odstęp-1, urządzenie wprowadzi spację, a następnie punkt 1 jako osobne naciśnięcia klawiszy. Zapobiegnie to przechodzeniu do niezamierzonych miejsc lub wykonywaniu niezamierzonych funkcji podczas pisania. Ponownie naciśnięcie Alt-k (1-3), wychodzi z trybu pisania i wznowia normalne działanie.

3.11 Automatyczne przewijanie

Polecenie "AutoScroll" automatycznie przewija ekran brajlowski przez długość wyświetlania w dokumencie.

Funkcję automatycznego przewijania można włączać i wyłączać, naciskając jednocześnie przyciski przewijania w górę i w dół. Można również anulować automatyczne przewijanie, naciskając przycisk Esc.

3.12 Ustawienia

Dialog ustawień pozwala na zmiany opcji programu „Notatnik”. Aby otworzyć menu ustawień wciskamy Ctrl-e (1-5) lub po otwarciu menu Odstęp-m (1-3-4) lub Alt, przechodzimy do "Narzędzia", naciskając Odstęp-4 a potem Enter.

Za pomocą klawiszy Odstęp-4 i Odstęp-1 przechodzimy po liście dostępnych ustawień a klawiszami Odstęp lub Backspace zmieniamy ich wartości.

1) Pokazuj znaki specjalne: Włączone/Wyłączone

Ta opcja pozwala wybrać, czy mają być wyświetlane znaki formatujące. Sformatowane znaki są oznaczone jako "powrót karetki (\$p)" i "wskaźnik znacznika (\$pl)". Podczas edytowania dokumentu klawisz skrótów Insert-c (1-4) zmienia to ustawienie.

2) Element odczytu: linia/zdanie/akapit/strona

Ta opcja określa o jaki fragment tekstu będziemy się przesuwać gdy podczas edycji użyjemy strzałek góra/dół, Ustawienie domyślne to linia.

3) Tylko do odczytu: Włączone/Wyłączone

Jeśli ta opcja jest włączona dokument nie może być modyfikowany. Pozwala to na ochronę dokumentu przed przypadkowymi zmianami. Podczas edycji możemy zmieniać to ustawienie klawiszem skrótów Alt-r (1-2-3-5).

4) Szybkość automatycznego przewijania: 1~36

Ta opcja ustawia czas wyświetlania informacji podczas automatycznego przewijania dokumentu. Trzydzieści sześć to największa szybkość przewijania. Odstępem zmieniamy to ustawienie w górę, a Backspace w dół.

Podczas automatycznego przewijania dokumentu naciśnięcie strzałki w lewo lub strzałki w prawo bezpośrednio zmienia wartości tego ustawienia.

5) Ustaw typ dokumentu: Brajl/Tekst

Ta opcja określa domyślny format nowo tworzonego dokumentu. Możemy wybierać pomiędzy Brajl (BRA) i Tekst (TXT). Domyślnie jest ustawione Brajl.

6) Wskazuj zablokowaną sekcję: Włączone/Wyłączone

Ta funkcja pozwala na włączenie lub wyłączenie pulsowania kursora w obszarze zablokowanego tekstu.

3.13 Zarządzanie plikami/folderami

W celu otwarcia menedżera plików wciskamy klawisz skrótów Ctrl-o (1-3-5) lub Alt i przechodzimy do pliku naciskając Odstęp-4 i Enter. Ta funkcja pozwala na tworzenie, otwieranie oraz zarządzanie plikami i folderami.

3.13.1 Kopiowanie i wklejanie plików i folderów.

„Kopiuuj” - pozostawia plik lub folder w oryginalnym miejscu i tworzy nową kopię w wybranej lokalizacji.

Aby skorzystać z tej funkcji należy:

- 1) Wybrać pliki lub foldery do skopiowania poprzez wciśnięcie odstępu na nazwie.
- 2) Otworzyć menu i wybrać opcję „Kopiuuj” z listy plików lub folderów.
- 3) Można wykonać polecenie "Kopiuuj" bezpośrednio z listy plików, naciskając Ctrl-c (1-4). Wyświetlany jest komunikat o zakończeniu kopiowania.
- 4) Przejść do docelowego folderu.
- 5) Otworzyć menu i wybrać opcję „Wklej”. Pliki i foldery zostaną skopiowane. Możemy również wywołać funkcję „Wklej” wciskając klawisz skrótu Ctrl-v (1-2-3-6). Gdy proces wklejania zostanie ukończony pojawi się komunikat „Wklejanie zakończone”.

3.13.2 Wycinanie i przenoszenie plików i folderów

Wycinanie przenosi wskazane pliki i foldery z ich oryginalnych miejsc do nowych lokalizacji. Funkcją „Wytnij” posługujemy się w następujący sposób:

- 1) Oznaczamy pliki i foldery, które chcemy przenieść
- 2) Otwieramy menu i wybieramy opcję „Wytnij” lub bezpośrednio w Menedżerze plików wciskamy klawisz skrótu Ctrl-x (1-3-4-6). Po wykonaniu funkcji pojawi się komunikat „Wycinanie ukończone”.
- 3) Przechodzimy do miejsca gdzie chcemy wstawić wycięte pliki czy foldery.
- 4) Po otwarciu Menu wybieramy "Wklej". Naciskamy Enter we "Wklej", a wybrane pliki i foldery zostaną przeniesione. Możesz nacisnąć Ctrl-v (1-2-3-6), aby wykonać polecenie "Wklej" bezpośrednio z listy plików. Po zakończeniu wklejania zostanie wyświetlony komunikat zakończeniu wklejania.

3.13.3 Kasowanie plików i folderów

Aby skasować pliki lub foldery wybieramy je z listy i oznaczamy klawiszem odstępu. Otwieramy menu wciskając Odstęp-m (1-3-4) lub klawisz Alt wybieramy opcję „Skasuj” i wciskamy Enter. Kasowanie możemy również uruchomić za pomocą klawisza skrótu Ctrl-d (1-4-5) lub Odstęp-d (1-4-5). Po uruchomieniu kasowania pojawi się komunikat „Czy skasować xxx? y/n” i usłyszymy dźwięk ostrzegawczy. Wciskając y (1-3-4-5-6) potwierdzimy chęć skasowania plików - proces zostanie uruchomiony. Po zakończeniu kasowania pojawi się komunikat „Kasowanie zakończone”. Jeśli chcemy przerwać proces kasowania to zamiast litery y (1-3-4-5-6) wciskamy literę n (1-3-4-5).

3.13.4 Wybór plików i folderów

Wybranie pojedynczego elementu dokonujemy klawiszem odstępu. Przed nazwą wybranego pliku pojawi się gwiazdka punkty 1-6. Ponowne wciśnięcie odstępu kasuje wybór.

Wyboru wszystkich elementów listy możemy dokonać wciskając Ctrl-a (1). Ta funkcja jest też dostępna poprzez menu. Po otwarciu menu klawiszem Odstęp-m (1-3-4) przechodzimy do opcji „Wybierz

wszystko” i wciskamy Enter. Po wybraniu wszystkich plików pojawi się komunikat “Wybrano wszystko”. Przed każdym plikiem pojawi się znak gwiazdki (3-5). Jeśli chcielibyśmy skasować wybór niektórych plików to możemy to zrobić klawiszem odstępu.

3.13.5 Utworzenie nowego folderu

Ta funkcja służy do tworzenia podfolderów. Po naciśnięciu Odstęp-m (1-3-4) lub Alt przechodzi się do opcji "Nowy folder". Odstęp-4 i Enter w "Nowy folder" aktywuje tę funkcję. Skrótem klawiszowym Ctrl-f (1-2-4), uzyskuje się dostęp do tej funkcji bezpośrednio z listy plików.

Gdy QBraille XL zapyta o nazwę folderu należy wpisać preferowany nowy folder w brajlu i nacisnąć Enter. Tworzony jest nowy folder i wyświetlany jest komunikat o ukończeniu nowego folderu". Podczas tworzenia nowej nazwy folderu nie można używać następujących znaków: |, \, <, >, ?, :, *, .

3.13.6 Zmiana nazwy pliku lub folderu

Za pomocą tej funkcji można zmienić nazwę pliku lub folderu. Aby zmienić nazwę pliku lub folderu, należy przejść do pliku lub folderu, którego nazwę chcemy zmienić.

Otworzyć Menu za pomocą Odstęp-m (1-3-4), wybrać "Zmień nazwę" z listy menu i nacisnąć Enter. Można także użyć skrótu klawiszowego Ctrl-e (1-5), aby aktywować funkcję "Zmień nazwę" bezpośrednio z listy plików. QBraille XL poprosi o nową nazwę, którą należy wpisać.

Naciśnięcie Enter po wprowadzeniu nowej nazwy pliku, kończy proces zmiany nazwy QBraille i wyświetla się informacja i zmianie nazwy. Nie można używać następujących znaków: |, \, <, >, ?, :, *, .

3.13.7 Znajdź plik lub folder

Dzięki tej funkcji możemy znaleźć folder lub plik, którego nazwę (lub jej część) znamy. Naciśnięcie Odstęp-m (1-3-4) otwiera Menu i przechodzimy do „Znajdź” i naciskamy Enter.

Można nacisnąć Ctrl-s (2-3-4), bezpośrednio z listy plików.

Przy wyszukiwaniu plików, urządzenie wyświetli komunikat o szukaniu plików. W polu edycji “Plik do znalezienia” wpisać szukaną nazwę. Wpisujemy całą nazwę lub jej część i wciskamy Enter.

QBraille XL wyszukuje wszystkie pliki zawierające wprowadzony tekst.

Naciśnięcie Enter na pliku powoduje umieszczenie w miejscu, w którym zapisany jest plik. Plik można otworzyć ponownie naciskając Enter w nazwie pliku. Jeśli nie ma wyników wyszukiwania, wyświetla się stosowna informacja i następuje powrót do listy plików. Klawisz Esc anuluje tę funkcję i powraca do listy plików.

3.14 Informacja

Ta funkcja pozwala odczytać dodatkowe informacje o folderze lub pliku. Aby ją uruchomić wciskamy klawisz skrótu Ctrl-i (2-4) lub Odstęp-m (1-3-4) lub Alt uruchamiamy opcję “Właściwości” przez naciśnięcie Odstęp-4 i Enter. Po wywołaniu tej opcji uzyskamy informację o wielkości pliku, dacie i czasie utworzenia oraz o statusie zabezpieczenia przed odczytem. Klawisz Esc zamyka funkcję.

4. Terminal

Terminal - pozwala zarządzać różnymi typami połączeń monitora brajlowskiego i klawiatury. Aby otworzyć menu Terminal, w menu głównym należy klawiszami strzałek wybrać tę opcję i nacisnąć Enter lub w dowolnym miejscu menu głównego nacisnąć literę c (1-4).

Gdy po raz pierwszy otworzymy Połączenie, pojawi się możliwość wyboru, czy chcemy ustanowić połączenie za pomocą łącza USB, połączenie po przez Bluetooth jako urządzenie brajlowskie lub połączenie po przez Bluetooth jako klawiatura. Dokonujemy wyboru używając klawisza Odstępu i naciskamy Enter.

UWAGA: Aby wszystkie opcje połączeń były dostępne sprawdzamy czy w menu Opcje włączony jest Bluetooth. Jeśli nie to go włączamy. Jeśli układ Bluetooth jest wyłączony to będziemy mieli dostępną tylko jedną opcję połączenia za pomocą łącza USB.

QBraille używa 2 typów połączeń podczas łączenia się z komputerem, telefonem lub tabletem: połączenie jako klawiatura (HID) oraz jako urządzenie brajlowskie (SPP). W przypadku USB oba te tryby są aktywne, jednak przed skonfigurowaniem połączenia monitora Braille'a z programem odczytu ekranu systemu Windows musimy zainstalować sterownik HIMS USB dla Windows.

W przypadku podłączania za pośrednictwem interfejsu Bluetooth musimy wybrać jeden z tych dwóch typów dostępnych połączeń. Aby więc korzystać z obu musimy ustanowić dwa niezależne połączenia i podczas pracy wybierać to, które nam najlepiej pasuje.

Klawiatura (KBD) jest rozpoznawana jako standardowa klawiatura USB lub Bluetooth. Jednak w rzeczywistości wykorzystuje specjalne funkcje naszej klawiatury hybrydowej łączącej klawiaturę brajlowską z klawiszami klawiatury QWERTY. Translacja znaków brajla wprowadzanych przy pomocy klawiatury brajlowskiej, odbywa się zgodnie z wewnętrzną tablicą brajlowską natomiast pozostałe klawisze i kombinacje klawiszy są rozpoznawane tak, jak na standardowej klawiaturze. Na przykład, aby zamknąć program w systemie Windows, należy nacisnąć Alt-F4, tak jak na standardowej klawiaturze systemu Windows. Aby włączyć i wyłączyć wytłuszczenie w Microsoft Word, nacisnąć Control-b (1-2). Mimo to nadal można wprowadzać i edytować tekst za pomocą skrótów brajlowskich. Wybór stopnia brajla dokonujemy wciskając kombinację klawiszy Mode-Paring.

Braille (BRL) to standardowe połączenie z monitorem brajlowskim. To połączenie, gdy jest używane samodzielnie, umożliwia korzystanie z monitora brajlowskiego, sterując programem odczytu ekranu głównie za pomocą poleceń klawiatury brajlowskiej. Aby ustawić ten typ połączenia, należy zapoznać się z rozdziałem dotyczącym konfiguracji QBraille z programem ekranu.

Gdy oba typy połączeń są aktywne możemy korzystać z trybu "Hybrydowego" aktywując go klawiszem Mode. W trybie Hybrydowym komendy i znaki są wprowadzane za pomocą trybu standardowej klawiatury komputerowej, a informacje brajlowskie generowane są przez program odczytu ekranu. Ponowne wciśnięcie przycisku Mode wyłącza tryb "Hybrydowy".

QBraille obsługuje 1 połączenie USB i 6 hybrydowych Bluetooth. Można jednak przełączyć się na oddzielne urządzenie i oddzielny typ połączenia więc w sumie mamy 14 możliwości.

Aby przełączyć się na inne podłączone urządzenie brajlowskie należy nacisnąć jednocześnie klawisz Pair w połączeniu z F1-F6 gdyż każdy z tych klawiszy odpowiada za jedno z sześciu dostępnych połączeń. Kombinacje klawiszy Pair i F7-F12 wybierają połączenia w trybie klawiatury a kombinacja klawiszy Pair i ESC przełącza na połączenie USB.

4.1 Połączenie z programami udźwiękowiającymi

4.1.1 Podłączanie do komputera PC przez port USB

Podłączenie QBraille do programu odczytu ekranu takiego jak np. NVDA za pomocą portu USB należy zainstalować właściwy sterownik na naszym komputerze. Poniżej podano sposób instalacji.

- 1) Pobieramy sterownik USB do QBraille ze strony producenta www.himsintl.com
- 2) Rozpakowujemy spakowany pliki uruchamiamy "Braille_SENSE_USB_Driver.exe.
- 3) Gdy pojawi się ekran kreatora instalacji wybieramy przycisk „Instaluj”.
- 4) Następnie przycisk „Dalej”.
- 5) Po zakończeniu instalacji wybieramy przycisk „Zakończ”.
- 6) Podłączamy QBraille do komputera za pomocą kabla USB, wyświetli się „Tryb terminala”.
- 7) System Windows zlokalizuje i automatycznie zainstaluje sterowniki.

Po wybraniu połączenia typu - USB i jego aktywowaniu klawiszem Enter, zostaniemy bezpośrednio umieszczeni w trybie Terminala. Jeśli połączymy się z komputerem, Qbraille XL zostanie automatycznie rozpoznany jako klawiatura USB, jednak monitor brajlowski nie zadziała, dopóki program odczytu ekranu nie zostanie uruchomiony, sterownik HIMS USB nie zostanie zainstalowany, i program odczytu ekranu nie zostanie prawidłowo skonfigurowany do współpracy z urządzeniem brajlowskim HIMS.

4.1.2 Połączenie za pomocą łącza Bluetooth

Podłączenie jako urządzenie brajlowskie.

Po stronie QBraille:

- 1) Sprawdzamy czy w menu Opcje włączony jest Bluetooth. Jeśli nie to go włączamy.
- 2) Przechodzimy w tryb terminala. W menu głównym wciskamy c (1-4)
- 3) Odstępem wybieramy typ połączenia Bluetooth BRL i wciskamy Enter. Pojawi się komunikat: "Tryb parowania BrailleEDGE##### gdzie ##### oznacza numer urządzenia.

Po stronie komputera:

- 1) Włączamy Bluetooth (jeśli nie był włączony)
- 2) Odszukujemy urządzenie Bluetooth BrailleEDGE##### i rozpoczynamy parowanie
- 3) Po zakończonym parowaniu gdy uzyskamy połączenie przechodzimy do ustawień programu odczytu ekranu.

Aby po stronie komputera uruchomić połączenie urządzenia brajlowskiego z programem odczytu ekranu musimy przeprowadzić następujące ustawienia: wybrać urządzenie BrailleEDGE (jako urządzenie brajlowskie z listy urządzeń współpracujących z programem odczytu ekranu) i jeśli zachodzi taka potrzeba ustawić odpowiedni numer portu. Program NVDA automatycznie ustawi taki port lecz program Window-Eyes będzie wymagała jego ręcznego ustawienia.

Aby określić numer portu przechodzimy do listy urządzeń w panelu sterowania i odszukujemy urządzenie BrailleEDGE#####. We właściwościach tego urządzenia odszukujemy usługi. Na liście usług powinien znajdować się "Bluetooth Serial Port" odczytujemy numer portu COM# ten numer ustawiamy w programie odczytu ekranu. Po dokonaniu ustawień aktywujemy połączenie.

- Pierwsze sparowane połączenie brajlowskie zostanie zapisane na pozycji Pair-F1
- Połączenie typu klawiaturowego (KBD)

Po stronie QBraille:

- Przechodzimy w tryb terminala. W menu głównym wciskamy c (1-4)
- Odstępem wybieramy typ połączenia Bluetooth tryb KBD i wciskamy Enter. Pojawi się komunikat "Tryb parowania QBrailleXL##### gdzie ##### oznacza numer urządzenia

UWAGA: Jeśli jest aktywne połączenie BRL, które wcześniej ustanowiliśmy to po przejściu w tryb terminala z menu głównego nie będziemy mogli wybrać typu połączenia gdyż będzie już ono aktywne. Informacja na monitorze brajlowskim będzie informacją generowaną przez program odczytu ekranu lub QBrailleXL wygeneruje komunikat "Tryb parowania BrailleEDGE#####". W takim przypadku wciskamy Pair-F7 aby dodać nowe połączenie KBD na pierwszej pozycji połączeń klawiaturowych

Po stronie komputera:

- Włączamy Bluetooth (jeśli nie był włączony)
- Odszukujemy urządzenie Bluetooth QBrailleXL##### i rozpoczynamy parowanie
- Po zakończeniu parowania Qbraille XL automatycznie połączy się z naszym urządzeniem jako klawiatura.

Pierwsze sparowane połączenie klawiaturowe zostanie zapisane na pozycji Pair-F7.

Po wykonaniu tych operacji będziemy mieli aktywne połączenie klawiaturowe i skonfigurowane połączenie brajlowskie. Aby oprócz aktywnego połączenia klawiaturowego aktywować połączenie brajlowskie wciskamy Pair-F1 pojawi się komunikat "Tryb parowania BrailleEDGE#####" aktywujemy to połączenie po stronie komputera uruchamiając skonfigurowany już program odczytu ekranu lub aktywując połączenie gdy program ten jest już uruchomiony.

Teraz gdy mamy dwa połączenia Bluetooth typ BRL i tryb KBD możemy przy pomocy klawisza Mode aktywować lub dezaktywować tryb "Hybrydowy".

UWAGA: Tryb hybrydowy będzie dostępny tylko wtedy, gdy będziemy mieli dwa aktywne połączenia w jednej parze. To znaczy Pair-F1 dla połączenia brajlowskiego i odpowiednio Pair-F7 dla połączenia klawiaturowego. Na przykład tryb hybrydowy nie będzie działał dla kombinacji Pair-F1 i Pair-F9

Po wyłączeniu programu odczytu ekranu Qbraille XL nadal będzie pracował jako klawiatura bezprzewodowa ale monitor brajlowski nie będzie obsługiwany.

Zamknięcie połączenia ze strony Qbraille XL nastąpi po wciśnięciu Backspace-Space-z (1-3-5-6) i Qbraille XL przejdzie do menu głównego.

Wyłączamy QBrailła wciskając krótko przycisk wyłącznika.

Po ponownym włączeniu QBrailła i aktywowaniu trybu terminala (c) QBraille będzie chciał otworzyć ostatnie aktywne połączenie w takim przypadku odpowiedni komunikat zostanie wyświetlony na linijce ("Tryb parowania....." "Łączenie z" "Połączono z"). W przypadku połączenia klawiaturowego może ono nastąpić automatycznie gdy tylko sparowane urządzenie zostanie wykryte. W przypadku połączenia brajlowskiego QBraille przejdzie w tryb parowania i będzie oczekiwał na aktywację ze strony programu odczytu ekranu.

Jeśli chcemy wybrać inne połączenie to wciskamy odpowiednią kombinację klawiszy: Pair-F#.

UWAGA: Jeśli łączenie z urządzeniem się nie uda to zostanie wyświetlony komunikat: "Błąd połączenia z" a następnie komunikat "Ponów". Aby wyjść z tego stanu wciskamy Enter a następnie w trakcie kolejnej próby łączenia Backspace-Odstęp-z (1-3-5-6).

Dodawanie drugiego urządzenia.

Drugie urządzenie możemy dodać na dwa sposoby.

Pierwszy, gdy mamy aktywne połączenie a drugi gdy wszystkie połączenia są zamknięte. Proszę zwrócić

uwagę na to, że po włączeniu QBraila jeśli w pobliżu znajduje się urządzenie z aktywnym Bluetooth, a już sparowane z QBraillem to połączenie może nastąpić automatycznie.

W przypadku istniejącego połączenia wciskamy kombinację klawiszy Pair-F2 dla drugiego połączenia brajlowskiego (pierwsza pozycja Pair-F1 była już wykorzystana do pierwszego urządzenia). Pojawi się komunikat "Tryb parowania BrailleEDGE#####" włączamy teraz urządzenie, które ma być podłączone jako drugie i z jego strony odszukujemy na liście znalezionych urządzeń Bluetooth BrailleEDGE#####. Rozpoczynamy łączenie tak jak zostało to opisane wcześniej. Po sparowaniu nasze nowe urządzenie znajdzie się na pozycji Pair-F2. Pamiętajmy, że mamy do dyspozycji 6 pozycji dla połączeń brajlowskich: Pair-F1, Pair-F2, Pair-F3, Pair-F4, Pair-F5 oraz Pair-F6. Podobnie dla połączeń klawiaturowych mamy 6 pozycji: Pair-F7, Pair-F8, Pair-F9, Pair-F10, Pair-F11 oraz Pair-F12. Ustanowienie połączenia klawiaturowego (KBD) do nowego urządzenia przebiega podobnie tylko, że w tym przypadku wybieramy pierwszą wolną pozycję z listy połączeń klawiaturowych np. Pair-F8 jeśli Pair-F7 jest już zajęta. Komunikat, który się pojawi to "Tryb parowania QBrailleXL#####".

Drugi sposób dodawania nowego urządzenia zastosujemy wtedy gdy nie mamy aktywnego połączenia (żadne sparowane z QBraillem urządzenie nie znajduje się w pobliżu). Po przejściu w tryb terminala wybieramy odstępem sposób łączenia i wciskamy Enter. gdy pojawi się komunikat "Tryb parowania" odszukujemy QBraila w naszym nowo dodawanym urządzeniu (komputerze lub telefonie) i nawiązujemy połączenie. Nowe urządzenie zostanie dodane na pierwszej wolnej pozycji właściwej dla danego typu połączenia tzn. połączenia brajlowskie (BRL) pozycje Pair-F1..F6 a połączenia klawiaturowe (KBD) pozycje Pair-F7..F12. Jeśli po pojawieniu się komunikatu "Tryb parowania...." wciśniemy odpowiednią kombinację klawiszy Pair-F# to połączenie zostanie przyporządkowane tej konkretnej pozycji.

Należy zwrócić uwagę, że nazwa QBrailleXL jest zarezerwowana dla połączeń klawiaturowych a nazwa BrailleEDGE dla połączeń brajlowskich.

Musimy uzbroić się w odrobinę cierpliwości gdyż komunikaty związane z nawiązywaniem połączenia Bluetooth mogą się pojawiać z małym opóźnieniem.

4.1.3 Lista sparowanych urządzeń

Jeśli chcemy sprawdzić jakie urządzenia są już sparowane z naszym QBraillem to gdy w trybie terminala uruchomimy łączenie Bluetooth (na monitorze wyświetlany jest komunikat "Tryb parowania") możemy wcisnąć kombinację klawiszy Pair-I (1-2-3) aby otworzyć listę sparowanych urządzeń.

Po liście przemieszczamy się klawiszami strzałek. Będą podawane informacje związane z kolejnymi pozycjami Pair-F1... Pair-F12. Jeśli danej pozycji nie będzie przyporządkowane żadne urządzenie to pojawi się słowo "empty" a następnie podany zostanie numer pozycji i liczba wszystkich pozycji.

Na przykład:

"empty 1/12"

Jeśli danej pozycji przyporządkowane jest jakieś połączenie to podana informacja o aktywności połączenia (jeśli jest ono aktywne), przyporządkowanym polu, nazwa tego urządzenia, ID urządzenia oraz numer pozycji łamany przez liczbę wszystkich pozycji.

Na przykład:

"active" F7 Nazwa "0c-84-dc-aa-33-e0" 7/12

Jeśli do danej pozycji jest przyporządkowane urządzenie to możemy je usunąć z listy wciskając klawisz Del lub Odstęp-d (1-4-5).

Podczas przechodzenia z pozycji 6 (Pair-F6) do pozycji 7 (Pair-F7) pojawi się na chwilę komunikat "lista KBD" informujący o tym, że przechodzimy do połączeń klawiaturowych natomiast gdy będziemy przechodzić z pozycji 7 (Pair-F7) do pozycji 6 (Pair-F6) to pojawi się komunikat "lista BRL" informujący o tym, że przechodzimy do połączeń brajlowskich.

Aby wyjść z listy sparowanych urządzeń wciskamy Odstęp-z (1-3-5-6).

4.1.4 Używanie QBraille z JAWS dla Windows

QBraille XL jako monitor brajlowski z programem JAWS.

Należy się upewnić, że QBraille XL jest włączony i działa w trybie terminalowym. Jeśli używamy USB, należy podłączyć QBraille do komputera za pomocą dołączonego kabla USB.

Przejdź do okna JAWS i naciśnij Alt, aby otworzyć menu.

Naciśnij Enter w menu „Opcje”.

Używając strzałki w górę lub w dół, przejdź do "Braille'a" i naciśnij Enter.

Wybrać HIMS Braille EDGE jako urządzenie brajlowskie.

Przejdź do zakładki "Zaawansowane" i naciśnij Enter.

Wybrać USB jako port, jeśli łączymy się przez USB, lub odpowiedni port COM.

Przejdź do zakładki "OK" i naciśnij "Enter".

Zostaniemy poproszeni o ponowne uruchomienie JAWS, aby ustawienia zaczęły obowiązywać. Po zrestartowaniu JAWSa, brajl powinien zacząć się wyświetlać.

Jeśli chcemy korzystać z funkcji QWERTY, należy naciśnąć przycisk Mode, aby włączyć tryb hybrydowy.

4.1.5 Używanie QBraille jako monitora brajlowskiego z NVDA

Aby skonfigurować QBraille do użycia jako monitor brajlowski z bezpłatnym czytnikiem ekranu NVDA należy postępować według poniższej instrukcji.

Upewnić się, że QBraille XL jest włączony i działa w trybie Terminal. Jeśli używamy USB, podłączyć QBraille do komputera za pomocą dołączonego kabla USB.

- 1) Nacisnąć "NVDA-N", aby otworzyć menu NVDA.
 - 2) Strzałką w dół do "Preferencji" i nacisnąć Enter.
 - 3) Strzałką w dół do "Ustawienia brajla" i nacisnąć Enter.
 - 4) Wybrać "HIMS Braille Sense / Braille EDGE" z pola listy rozwijanej Braille Display. Przejść do pola "Port" i upewnić się, że jest ustawione poprawnie. (NVDA stosuje automatyczne wykrywanie portów, więc zmiana tego ustawienia nie powinna być konieczna).
 - 5) Aby wybrać opcje, takie jak tabele wyjściowe i wejściowe, opcje kursora itp. należy odpowiednio poustawiać wartości odpowiednich pól. Używając strzałek w górę i w dół, poruszamy się po wyborach w każdym z tych pól.
 - 6) Po zakończeniu wybierania ustawień, przechodzimy klawiszem Tab na "OK" i naciskamy Enter.
- Jeśli chcemy korzystać ze standardowych operacji na klawiaturze, należy nacisnąć przycisk Mode, aby włączyć tryb hybrydowy.

Uwaga: Należy się upewnić, że pole "Zapisz konfigurację przy wyjściu" jest zaznaczone.

4.1.6 Używanie QBraille z System Access.

Obecnie QBraille może pracować z System Access tylko za pomocą połączenia Bluetooth. Aby korzystać z QBraille jako monitora brajlowskiego z System Access należy upewnić się, że QBraille jest włączony i jest w trybie terminala. Kiedy System Access zostanie uruchomiony QBraille zostanie wykryty automatycznie. Podobnie jak w przypadku pozostałych programów odczytu ekranu przycisk Mode służy do włączania i wyłączania trybu Hybrydowego.

4.1.7 Używanie QBraille z programem VoiceOver.

Aby używać QBraille jako monitor brajlowski podłączony po przez łącze USB pod kontrolą programu VoiceOver należy je po prostu włączyć w trybie aktywnego połączenia USB i podłączyć do komputera Mac. Qbraille zostanie automatycznie rozpoznany i informacje z programu VoiceOver będą wyświetlane na linijce brajlowskiej.

Po podłączeniu do komputera Mac w trybie Hybrydowym klawiatura działa jak standardowa klawiatura typu Mac.

Aby podłączyć QBraille po przez łącze Bluetooth do komputera pracującego z programem odczytu ekranu VoiceOver należy ustawić tryb parowania brajl a następnie na komputerze:

- Wcisnąć Vo-F8 aby otworzyć VoiceOver Właściwości,
- Przejść do grupy Kategorii i nacisnąć Vo-Shift-Down aby wejść do tych ustawień,
- Wcisnąć 'b' dla brajl,
- Wyjść z grupy Kategorii wciskając Vo-Shift-Up,
- Wcisnąć Vo-Right dla "Display" a następnie Vo-Odstęp aby uaktywnić tę opcję,
- Przejść do przycisku "Add" i wcisnąć Vo-Odstęp aby go uaktywnić,
- VoiceOver poda komunikat: "Poszukiwanie urządzeń Bluetooth",
- Przejść do listy urządzeń Bluetooth i wcisnąć Vo-Shift-Down aby otworzyć listę,
- Wybrać "Braille EDGE" i wcisnąć Vo-Shift-Up aby wyjść z listy,
- Przejść do pola "Zapamiętaj to urządzenie" i oznaczyć to pole wyboru wciskając Vo-Odstęp,
- Przejść do "wybierz" i wcisnąć Vo-Odstęp, aby uaktywnić ten przycisk,
- VoiceOver zapyta o kod parowania i otworzy pole edycji, w które powinniśmy go wpisać,
- Wpisujemy kod 0000 i wciskamy Enter.

Powinniśmy teraz usłyszeć dźwięk połączenia a na linijce powinny pojawić się informacje generowane przez VoiceOver.

4.1.8 Korzystanie z QBraille pod kontrolą urządzeń z systemem IOS

W przypadku podłączanie QBraila do urządzeń typu: iPhone, iPad, lub iPod należy ustawić połączenie typu Bluetooth Braille i uruchomić tryb parowania.

- **Uwaga:** Ta instrukcja odnosi się do iPhone ale ma zastosowanie również do wszystkich kompatybilnych urządzeń np. do: iPhone 3Gs i wyższych wersji iPad, i iPod Touch 3G.

Na i-Phone:

- 1) Przejść do Ustawień/Ogólne/Dostępność/VoiceOver/Pismo Braille'a.
- 2) Jeśli Bluetooth nie jest aktywny to należy go włączyć. Gdy Bluetooth jest aktywny to i-Phone rozpocznie poszukiwanie urządzeń.
- 3) Na liście znalezionych urządzeń powinien zostać znaleziony QBraille pod nazwą BrailleEDGE.
- 4) Teraz należy stuknąć dwa razy na tej nazwie aby rozpocząć proces łączenia.
- 5) Po podłączeniu usłyszymy dźwięk połączenia a na monitorze brajlowskim pojawi się tekst.

Aby korzystać z trybu Hybrydowego należy podłączyć QBraila w trybie klawiatury. Gdy takie połączenie będzie zrealizowane, to klawisz Mode będzie włączał i wyłączał tryb Hybrydowy.

4.1.9 Korzystanie z QBraille pod kontrolą BrailleBack w systemie Android.

Aby korzystać z programu BrailleBack należy go najpierw zainstalować na naszym urządzeniu. Pobieramy go więc z Gogle Play Store i instalujemy.

Teraz ustawiamy tryb łączenia na brajl i uruchamiamy tryb parowania.

- 1) Na naszym urządzeniu przechodzimy do ustawień.
- 2) Wybieramy połączenia i aktywujemy Bluetooth.
- 3) Aktywujemy poszukiwanie nowych urządzeń.
- 4) Wybieramy z listy znalezionych urządzeń QBraille (BrailleEDGE).
- 5) Gdy poproszeni zostaniemy o kod pin podajemy "0000".
- 6) Po podłączeniu QBraille wracamy do ustawień i wybieramy "Dostępność"
- 7) Wybieramy BrailleBack i go aktywujemy.

Aby korzystać z trybu Hybrydowego należy podłączyć QBrailła w trybie klawiatury. Gdy takie połączenie będzie zrealizowane, to klawisz Mode będzie włączał i wyłączał tryb Hybrydowy.

4.2 Schowek terminala

Pisanie tekstu na telefonie lub tablecie za pośrednictwem programu odczytu ekranu może być niewygodne. Schowek terminala pozwala na tworzenie tekstu na QBrailłu przed wysłaniem go za pośrednictwem programu odczytu ekranu do podłączonego urządzenia. Może to być użyteczne w sytuacji gdy chcemy przesłać gotowy tekst utworzony za pomocą edycji w QBrailłu a nie pisać go żmudnie na telefonie.

Aby otworzyć schowek terminala wciskamy Odstęp-Enter-i (2-4). QBraille wyświetli napis "Schowek Terminala" i otworzy pole edycji. Teraz piszemy tekst korzystając z dostępnych komend edycji tekstu. Kiedy zakończymy pisanie wciskamy Enter i tekst jest wysyłany do urządzenia, a tryb schowka jest zamykany.

4.3 Obsługiwane programy

- 1) Jaws (Freedom scientific)
- 2) Window Eyes (GW micro)
- 3) Supernova (Dolphin)
- 4) System Access (Serotek)
- 5) NVDA (NV Access)
- 6) Voice over - Mac and iOS (Apple)
- 7) BrailleBack - Android (Google)

5. Czytnik DAISY

Korzystając z tej funkcji możemy odczytywać książki tekstowe utworzone w standardzie DAISY.

UWAGA: Odtwarzanie audio nie jest obsługiwane.

5.1 Uruchamianie czytnika DAISY

Aby uruchomić czytnik DAISY należy wcisnąć Enter na opcji "Czytnik DAISY" menu głównego lub wcisnąć literę 'd' (1-4-5). Kiedy uruchomimy czytnik zostaniemy przeniesieni do listy folderów. Odszukujemy folder zawierający książkę DAISY i wciskamy Odstęp aby wybrać ten folder a następnie Enter aby go otworzyć. Musimy najpierw wybrać ten folder gdyż może się w nim znajdować wiele plików wchodzących w skład jednej książki. QBraille musi wiedzieć gdzie szukać wszystkich powiązanych z tą książką plików.

Gdy otworzymy książkę, którą już czytaliśmy to czytanie nastąpi od miejsca, w którym zakończyliśmy czytanie. Aby zakończyć czytanie wciskamy Odstęp-z (1-3-5-6). Pojawi się pytanie czy chcemy opuścić czytnik? Klawiszami Odstęp lub Backspace wybieramy właściwą odpowiedź i wciskamy Enter.

Aby otworzyć menu czytnika wciskamy Odstęp-m (1-3-4) lub klawisz Alt. Menu zawiera następujące opcje: Plik, Dokument, Zakładka i Nagłówek. Możemy się przemieszczać pomiędzy nimi wciskając Odstęp-1 lub Odstęp-4 albo klawisze strzałek. Aktywujemy wybraną opcję wciskając Enter.

Po otwarciu menu możemy też uruchomić jedną z jego opcji wciskając gorący klawisz.

Czytnik DAISY zawiera wiele różnych list i pól dialogu. Posługując się klawiszami Odstęp-1 i Odstęp-4 lub strzałkami przemieszczamy się po menu, ustawieniach lub listach. Kombinacje Odstęp-4-5 i Odstęp-1-2 lub Tab i Shift-Tab przełączają pola kontrolne w oknach dialogu a klawisz Enter uruchamia wybraną opcję.

5.2 Elementy czytnika DAISY

Podczas odtwarzania książki DAISY mamy do dyspozycji okno dialogowe zawierające cztery elementy: Nagłówek, Informacje, Odtwórz i Pauza. Pomiedzy tymi elementami przemieszczamy się wciskając klawisz Tab.

Nagłówek pokazuje oznaczone nagłówki lub elementy nawigacji oraz tekst przez nie wskazywany. W Informacjach znajdziemy numer strony, poziomu, frazy, czas który upłynął i bieżący czas. Pomiedzy tymi elementami przemieszczamy się wciskając Odstęp-1 i Odstęp-4.

5.3 Menu Plik

5.3.1 Otwórz DAISY

Przy pomocy tej opcji możemy otworzyć następną książkę DAISY. Gdy wywołamy tę opcję z menu lub wciśniemy klawisz Enter-o (1-3-5) otwarta zostanie lista folderów tak jak w sytuacji pierwszego uruchomienia czytnika. Postępujemy dalej tak w ten sam sposób jak przy pierwszej książce. Odnajdujemy właściwy folder oznaczamy go Odstępem i wciskamy Enter.

5.3.2 Book-Info

Aby uzyskać informację o książce należy uruchomić tę opcję z menu Plik lub wcisnąć Enter-i (2-4) w oknie dialogu odtwarzania.

Informacja o książce to okno dialogu zawierające: pole statusu stron, pole statusu zakładek oraz przyciska Zamknij. Pierwsze pole statusu zawiera: informację o liczbie stron, numerze bieżącej strony oraz liczbie pozostałych stron. Drugie pole statusu zawiera informacje o liczbie wszystkich zakładek i ich stronach.

5.3.3 Wyjście z czytnika

Aby wyjść z czytnika DAISY wciskamy Enter na opcji Wyjście w menu Plik lub wciskamy Odstęp-z (1-3-5-6). QBraille zapyta czy chcemy opuścić czytnik? Wybieramy właściwą odpowiedź Tak lub Nie i wciskamy Enter.

5.4 Nawigacja w dokumencie

5.4.1 Przechodzenie po elementach

Aby przemieszczać się po elementach nawigacji należy uaktywnić opcję "Następny Element" lub "Poprzedni Element" z menu "Dokument" lub podczas odtwarzania użyć klawiszy skrótów punkt-6 albo punkt-3.

5.4.2 Chodzenie po stronach

Aby przejść o stronę wprzód lub wstecz należy uaktywnić odpowiednią opcję z menu "Dokument" lub podczas odtwarzania skorzystać z klawiszy skrótów Odstęp-3-4-5 albo Odstęp-1-2-6 . Aby przejść do konkretnej strony wciskamy klawisz skrótu Enter-g (1-2-4-5), podajemy numer strony, do której chcemy przejść i wciskamy Enter.

5.4.3 Zmiana elementu nawigacji

Aby zmienić element nawigacji z menu "Dokument" wybieramy opcję "Zmiana Poprzedniego Elementu Nawigacji" lub "Zmiana Następnego Elementu Nawigacji" lub korzystamy z klawiszy skrótów punkty 5-6 albo punkty 2-3. Dostępne elementy nawigacji zależą od dostępnych w aktualnie czytanej książce.

5.4.4 Przechodzenie po elementach tekstu

Można ustawić element tekstowy, po których będziemy się przemieszczać po tekście. Przy pomocy klawiszy skrótów punkt-2 lub punkt-5 możemy wybrać jeden z elementów: Fraza, Znak, Słowo, Zdanie, Linia lub Akapit. Klawiszami skrótów dot-1 lub dot-4 przechodzimy wprzód lub wstecz o ustawiony element tekstowy.

5.5 Zakładki

5.5.1 Poprzednia zakładka

Ta funkcja pozwala na przejście do poprzedniej zakładki. Możemy ją uruchomić z menu "Zakładki" lub w trakcie odtwarzania za pomocą klawisza skrótu Odstęp-3.

5.5.2 Następna zakładka

Ta funkcja pozwala na przejście do następnej zakładki. Możemy ją uruchomić z menu "Zakładki" lub w trakcie odtwarzania za pomocą klawisza skrótu Odstęp-6

5.5.3 Wstaw zakładkę

Podczas odtwarzania książki można wstawiać zakładki w miejscach tekstu, do których będziemy chcieli wrócić. Można wstawić do 1000 zakładek dla jednej książki DAISY, Wstawienie zakładki nastąpi podczas odtwarzania książki po wciśnięciu klawisza skrótu Enter-m (1-3-4) lub za pomocą menu "Zakładki". Przy wstawianiu zakładki zostaniemy poproszeni o podanie numeru zakładki od 1 do 1000.

5.5.4 Idź do zakładki

Aby przejść do określonej zakładki wciskamy Enter-j (2-4-5) lub wywołujemy opcję "Idź do Zakładki" z menu "Zakładki". Po uaktywnieniu tej opcji podajemy numer zakładki i wciskamy Enter. Funkcja ta nie może być użyta jeśli zakładki nie zostały wstawione.

5.5.5 Usuwanie zakładki

Aby usunąć zakładkę podczas odczytywania książki wciskamy Odstęp-d (1-4-5) lub aktywujemy opcję "Usuń zakładkę" z menu "Zakładki". Po uruchomieniu tej opcji podajemy numer zakładki, która ma być usunięta i wciskamy Enter.

5.6 Nagłówki

5.6.1 Chodzenie po nagłówkach

Podczas czytania książki możemy przemieszczać się po nagłówkach wciskając klawisze skróatów Odstęp-1-3 lub Odstęp-4-6 aby przejść do pierwszego lub ostatniego nagłówka.

5.6.2 Przejście do określonego nagłówka

Aby przejść do określonego nagłówka podczas odtwarzania książki wciskamy klawisz skrótu Enter-h (1-2-5). Podana zostanie lista nagłówków dostępnych w książce. Klawiszami Odstęp-1 lub Odstęp-4 wybieramy nagłówek, do którego chcemy przejść i wciskamy Enter.

5.6.3 Szukaj

Można aktywować tę funkcję wciskając gorący klawisz Odstęp-f. Po jej aktywacji otwarte zostanie okno

dialogowe zawierające pole edycji gdzie wpisujemy tekst do znalezienia. Poza tym polem znajdziemy tam również pola wyboru "Zakres", "Kierunek Szukania" oraz przyciski "Potwierdź" oraz "Anuluj". Po tych elementach przechodzimy wciskając klawisz Tab. Zmiany pól wyboru dokonujemy klawiszem Odstęp. Aby uruchomić szukanie przechodzimy na przycisk "Potwierdź" i wciskamy Enter.

5.6.4 Przeglądanie i odczytywanie nagłówków

Podczas czytania można odczytać bieżący nagłówek lub sprawdzić jakie nagłówki znajdują się do końca książki. Klawisz skrótu Enter-w (2-4-5-6) poda nazwę i poziom bieżącego nagłówka a Enter-n (1-3-4-5) poda listę nagłówków od bieżącego miejsca do końca książki. Aby przejść do nagłówka, który jest wyświetlany wciskamy Enter lub Odstęp. Aby zatrzymać wyświetlanie nagłówków wciskamy Odstęp-e (1-5).

5.7 Notki

Może się zdarzyć, że będziemy chcieli utworzyć notkę w książce DAISY. Możemy tego dokonać korzystając z menu "Notki".

5.7.1 Tworzenie notki

Aby utworzyć notkę podczas czytania wciskamy Backspace-m (1-3-4) lub aktywujemy opcję "Notka" z menu "Notki". Gdy aktywujemy tę funkcję otworzymy okno dialogu zawierające: pole edycji, przycisk "Potwierdź" oraz przycisk "Anuluj". Klawiszami Tab lub Shift-Tab przemieszczamy się pomiędzy elementami tego okna. Wpisujemy notkę w polu edycji i aktywujemy przycisk "Potwierdź" aby zapisać notkę. Przycisk "Anuluj" lub Odstęp-z (1-3-5-6) anuluje wstawianie notki.

5.7.2 Odczytywanie notki

Następne trzy elementy pozwalają na odczytywanie utworzonych notek.

Aby odczytać bieżącą notkę podczas czytania wciskamy Backspace-r (1-2-3-5) lub aktywujemy opcję "Przeczytaj Notkę" z menu "Notki". Aby odczytać poprzednią notkę wciskamy Backspace-p (1-2-3-4), a następną Backspace-n (1-3-4-5). Lub aktywujemy opcję "Odczytaj poprzednią Notkę" lub "Odczytaj Następną Notkę" z menu "Notki".

5.7.3 Kasowanie notki

Aby skasować bieżącą notkę wciskamy Backspace-d (1-4-5) lub aktywujemy opcję "Skasuj Notkę" z menu "Notki".

6. Aplikacje

Aby otworzyć "Aplikacje", należy przejść do "Aplikacje", używając Odstęp-1 lub Odstę-4 i nacisnąć Enter. Można także wybrać "Aplikacje" z Menu głównego naciskając literę a (1). Aplikacje zawierają 6 programów: kalkulator, alarm, data i godzina, stoper, minutnik i terminarz. Między pozycjami na liście można poruszać się naciskając Odstęp-1 lub Odstę-4.

6.1 Kalkulator

Kalkulator może wykonywać cztery podstawowe operacje arytmetyczne, zapisywać obliczenia jako plik oraz kopiować i wklejać obliczenia. Aby otworzyć kalkulator, z poziomu "Aplikacji", należy przejść do "Aplikacji" za pomocą strzałek w górę lub w dół i nacisnąć Enter.

Uwaga: przy korzystaniu z kalkulatora należy posłużyć się brajlem komputerowym.

Funkcje ogólne

Po uruchomieniu "Kalkulatora" wyświetlany jest numer 0. Liczby należy wprowadzać brajlem komputerowym. Enter wybiera znak równości ". Aby wprowadzić nowe obliczenia, również należy nacisnąć Enter. Jeśli chcemy przejrzeć poprzednie obliczenia i wyniki, naciskamy „strzałkę w górę”. Podczas przeglądania poprzednich obliczeń, jeśli chcemy użyć tego obliczenia do wykonania innego obliczenia, należy przesunąć kursor do żądanej lokalizacji i zmienić numer, a następnie nacisnąć Enter.

W kalkulatorze używamy następujących klawiszy:

- Wynik (=): Enter
- Nowe obliczenie: Enter
- Plus: 3-4-6
- Minus: 3-6
- Mnożenie: 1-6
- Dzielenie: 3-4
- Procent: 1-4-6
- Potęga : 4-5-7
- Kropka dziesiętna: 4-6
- Lewy nawias: 1-2-3-5-6
- Prawy nawias: 2-3-4-5-6

Uwaga: Aby wprowadzić liczbę ujemną, należy otoczyć ją nawiasami. Na przykład, gdy wpisujemy -2, naciskamy punkty: 1-2-3-5-6, potem 3-6, 1-2 i 2-3-4-5-6.

Po wprowadzeniu znaku procentowego (%) w kalkulatorze wynik wyświetli się zgodnie z wartością procentową, dzieląc liczbę początkową przez liczbę przed znakiem procentu (%). Na przykład, jeśli chcemy obliczyć $90 + 20\%$, jak tylko zostanie wprowadzony znak procentu (%), wartość procentowa zostanie natychmiast obliczona, a 18, zostanie wyświetlone jako dwadzieścia procent z 90 wynosi 18. Ostatecznie, wynik obliczenia wynosi 108. Jednak, gdy umieścimy znak mnożenia przed znakiem procentowym, na przykład $20 * 40\%$, jak tylko wprowadzimy znak procentu (%), natychmiast wyświetli się 0,4, ponieważ 40% jest równe 0,4. Ostatecznym wynikiem całego obliczenia jest 9 pomnożenie 20 przez 0,4.

Wyczyść wszystko

Można usunąć wszystkie wcześniej zapisane obliczenia otwierając Menu i naciskając Odstęp-m (1-3-4) lub Alt. Następnie Odstęp-1 lub Odstęp-4, aby przejść do "Wyczyść wszystko" i nacisnąć Enter. Możemy również wyczyścić wprowadzone dane klawiszem skrótu "Ctrl-e (punkty 1-5)".

Zapisz do pliku

Funkcja "Zapisz do pliku" pozwala na zapisanie bieżących obliczeń i ich wyników w pliku tekstowym. To może być użyteczne gdybyśmy chcieli przechować na przykład sumowanie wielu cyfr, aby je sprawdzić czy porównywać w przyszłości.

Funkcję aktywujemy za pośrednictwem Menu po jego otwarciu Odstęp-m (1-3-4) lub Alt.

Następnie naciskamy Odstęp-1 lub Odstęp-4, aby przejść do "zapisz do pliku" i nacisnąć Enter. Można też aktywować tę funkcję, naciskając Ctrl-S (2-3-4).

Po otwarciu okna dialogowego "Result.brll" jest automatycznie wyświetlane w polu edycji nazwy pliku. Można zachować domyślną nazwę pliku lub wpisać inną wybraną opcję w polu edycji. Po zakończeniu wpisywania nazwy pliku. Naciśnięcie Enter spowoduje, że plik zostanie zapisany w katalogu głównym karty SD.

Kopiowanie i wklejanie

Aby skopiować obliczenie do schowka wciskamy Ctrl-c (1-4). Następnie można wkleić obliczenia do innego miejsca w kalkulatorze lub wkleić je do dokumentu w Notatniku. Można wkleić obliczenia, naciskając Ctrl-v (1-2-3-6). Można również skopiować najbardziej aktualny wynik do schowka, naciskając Ctrl-r (1-2-3-5). Ta funkcja różni się od funkcji kopiowania obliczenia, ponieważ kopiuje tylko ostatni wynik.

6.2 Budzik

Możemy ustawić budzik tak, aby QBraille o określonym czasie generował dźwięki alarmu. Mogą one być generowane jednokrotnie lub powtarzane codziennie czy też raz w tygodniu.

Aby ustawić alarm musimy w Menu głównym odnaleźć opcję „Aplikacje” i wcisnąć Enter. Następnie przechodzimy klawiszami „Odstęp-1” lub „Odstęp-4” do pozycji „Budzik” i wciskamy Enter.

Jeśli jest uruchomiliśmy budzik po raz pierwszy to wyświetlony zostanie komunikat: “Ustaw czas:(00:00)”.

6.2.1 Ustawianie czasu

Po uruchomieniu opcji budzika będziemy mogli wprowadzić godzinę wpisując ją z klawiatury lub wybierając przyciskami nawigacyjnymi góra/dół. Strzałka w prawo przeniesie nas do pola ustawienia minut. Po ustawieniu czasu wciskamy Enter lub prawą strzałkę, aby zapisać ustawiony czas i przejść do ustawienia powtarzania.

Ustawienia czasu służą poniższe klawisze:

- Strzałka w lewo / w prawo: przesuwa kursor na godzinę lub minutę
- Strzałka w górę / w dół: zmiana wartości czasu

6.2.2 Aktywacja

Ta opcja budzika pozwala na ustawienie powtarzania alarmu. Mamy do dyspozycji cztery ustawienia. Wyłączona, Jednokrotna, W tygodniu i Codziennie. Ustawienia zmieniamy wciskając Odstęp-1 lub Odstęp-4. Jeśli aktywacja jest ustawiona na "Wyłączona" to alarm nie włączy się o ustawionym czasie bez względu na to jak ustawione są inne opcje. Jeśli ustawiona jest "Jednokrotna" to alarm uruchomiony zostanie tylko raz. Ustawienie "W tygodniu" uruchomi alarm o ustawionej godzinie w dni tygodnia od Poniedziałku do Piątku. Ustawienie "Codziennie" wygeneruje alarm każdego dnia. Po wybraniu właściwego ustawienia wciskamy Enter lub Strzałkę w prawo aby przejść do następnego pola.

6.2.3 Czas trwania

Ta opcja pozwala ustawić czas trwania sygnału alarmu. Możemy wybierać od 1 do 9 minut. Domyślnie ustawione jest 5 minut.

Można bezpośrednio wpisać czas trwania w minutach. Można też poruszać się między tymi opcjami, naciskając Backspace/ Odstęp lub Strzałka w górę/Strzałka w dół. Jeśli ustawimy czas trwania dzwonka na 1 minutę, alarm zabrzmiał na minutę, a następnie urządzenie się wyłączy. Po wybraniu preferencji naciskamy Enter lub Strzałka w prawo, aby przejść do następnego pola.

6.2.4 Liczba budzeń

Ta opcja pozwala zdecydować, ile razy alarm się uruchomi. Jeśli alarm nie zostanie wyłączony poprzez naciśnięcie Backspace/Enter, powtarza się zgodnie z ustawioną liczbą razy dla tej opcji. Dostępne ustawienia to 1 do 5, a domyślnie 3 razy. Pomiedzy tymi opcjami poruszamy się naciskając Backspace/Odstęp lub Strzałka w górę/ "Strzałka w dół. Po wybraniu swoich preferencji naciskamy Enter

lub Strzałka w prawo, aby przejść do następnego pola.

6.2.5 Interwał powtarzania

Można określić czas co ile powtarzany będzie dźwięk budzenia. Na przykład, jeśli interwał powtórzeń zostanie ustawiony na trzy minuty, po tym, jak alarm przestanie brzmieć, zadzwoni ponownie za 3 minuty. Dostępne ustawienia to od 1 minuty do 9 minut, a domyślna wartość to 5 minut.

Ustawienie następuje po poruszeniu się Backspace/Odstęp i Strzałka w górę/Strzałka w dół.

Ponieważ jest to ostatnie z ustawień alarmu, zatem naciśnięcie Enter kończy ustawianie alarmu i kończy okno Alarm. Esc – anuluje ewentualnie to ustawienie.

6.2.6 Zatrzymanie budzenia

Podczas generowania dźwięku alarmu wyświetlany jest komunikat „Zatrzymać alarm? Tak lub Tak wszystkie”. Jeśli chcemy zatrzymać pojedyncze wystąpienie alarmu to wystarczy, że naciśniemy Enter. Jeśli chcemy wyłączyć alarm całkowicie to musimy przesunąć kursor do pozycji “Tak wszystkie” i nacisnąć Enter lub wcisnąć dwa razy przycisk pozycji nad tym napisem.

Pomiędzy ustawieniami przesuwamy się za pomocą klawiszy: Odstęp, Backspace lub Odstęp-1 czy Odstęp-4.

6.3 Data i czas

Można sprawdzić i ustawić datę i czas za pomocą tej opcji. W menu głównym po przejściu do opcji “Aplikacje” wciskamy Enter i przechodzimy klawiszami Odstęp-1 i Odstęp-4 do “Data i czas”. Teraz ponownie wciskamy Enter.

Po uruchomieniu tej funkcji na monitorze pojawi się bieżąca data i czas. Aby zamknąć to okno wciskamy ESC.

6.3.1 Ustawienia daty i czasu

Aby ustawić datę i czas wciskamy klawisz skrótu “Ctrl-s (2-3-4) lub po otwarciu Menu Odstęp-m (1-3-4) lub Alt przechodzimy do „Ustawienia naciskając Odstęp-4 i Enter. Możemy od razu wpisać czas lub strzałkami góra/dół wybrać wartość czasu. Po ustawieniu czasu, klawiszem Enter lub prawą strzałką przechodzimy do ustawień daty.

Aby ustawić datę wpisujemy poprawną wartość w formacie miesiąc, dzień i rok. Na przykład 01022012 oznacza 2 Stycznia 2012 roku. Aby poprawić ustawienia przyciskiem pozycji ustawiamy kursor w miejscu, w którym chcemy dokonać zmian i wpisujemy prawidłową wartość.

Przy pomocy następujących klawiszy ustawiamy datę i czas:

Lewa/prawa strzałka przesuwa kursor między godziny/minuty/datę

Górna/dolna strzałka zmienia czas lub datę.

W celu zapisania ustawień należy nacisnąć Enter.

6.3.2 Opcje daty i czasu

Po otwarciu Menu za pomocą Alt lub Odstęp-m (1-3-4) przechodzimy na pozycję "Opcje" wciskając Odstęp-4 lub Odstęp-1 i Enter. Możemy również posłużyć się gorącym klawiszem Ctrl-o (1-3-5) aby wywołać tę opcje bezpośrednio.

W oknie dialogu opcji daty i czasu możemy ostawiać strefę czasową, opcje czasu letniego i format czasu.

Za pierwszym razem po uruchomieniu opcji daty i czasu zostaniemy umieszczenie w polu "Strefa czasowa". Przy pomocy odstępu lub po wciśnięciu pierwszej litery nazwy strefy wybieramy właściwą strefę. Po ustawieniu żądanej wartości dolnym przyciskiem nawigacyjnym przechodzimy do następnej opcji.

Pole wyboru "Czas letni" to kolejny element opcji czasu i daty. Przy pomocy klawisza odstępu zmieniamy ustawienia tego pola. Po wprowadzeniu żądanej wartości dolnym przyciskiem nawigacyjnym przechodzimy do następnej opcji.

Kolejne pole pozwala na wybranie formatu czasu, Możemy ustawić format 12-to lub 24-ro godzinny. Zmian dokonujemy klawiszem odstępu.

Po ustawieniu wszystkich opcji wciskamy Enter aby zapisać ustawienia.

6.4 Stoper

Aby uruchomić Stoper przechodzimy w menu głównym do opcji Aplikacje za pomocą klawiszy Odstęp-4 lub Odstęp-1 następnie wciskamy Enter. Teraz przechodzimy do opcji Stoper i ponownie wciskamy Enter. Pojawi się napis: Stoper 00:00:00.

Klawisz Enter uruchamia i zatrzymuje odmierzenie. Odstęp wstrzymuje i uruchamia je ponownie.

Backspace zeruje wskazania.

6.5 Minutnik

Aby uruchomić Stoper przechodzimy w menu głównym do opcji Aplikacje za pomocą klawiszy Odstęp-4 lub Odstęp-1 następnie wciskamy Enter. Teraz przechodzimy do opcji Minutnik i ponownie wciskamy Enter. Pojawi się napis: Minutnik 00:00:00. Cursor ustawi się na godzinie. Możemy teraz wpisać liczbę

godzin, minut i sekund do odliczenia. Możemy też ustawić te wartości przy pomocy strzałek.

Podczas ustawiania czasu posługując się brajlem komputerowym podajemy dwie cyfry dla godzin, dwie cyfry dla minut i dwie cyfry dla sekund. Jeśli zamiast ustawiać czas wciśniemy Enter to odliczana będzie jedna minuta. Po uruchomieniu odliczania pojawi się napis: "Odliczanie xx minut" i czas pozostały do odliczenia będzie się zmieniał.

Enter wstrzymuje i uruchamia ponownie odliczanie. Backspace zeruje licznik. Gdy minutnik dojedzie do zera wygenerowany zostanie 10 sekundowy alarm dźwiękowy. Każde naciśnięcie klawisza zatrzymuje alarm i minutnik jest gotowy do ustawienia nowego czasu.

6.6 Terminarz

6.6.1 Widok kalendarza

Gdy uruchomimy tę opcję zostanie otwarty kalendarz w postaci tablicy zawierającej miesiąc, rok, tydzień oraz datę. Pierwsze uruchomienie terminarza umieści nas w bieżącym tygodniu. Tydzień rozpoczyna się w niedzielę i kończy się w sobotę a data dzisiejsza wyświetlana jest w nawiasach. Aby przemieszczać się po tygodniach przechodzimy kursorem do pola tygodni i strzałkami góra/dół zmieniamy numer tygodnia, podobnie w przypadku miesięcy i lat. Jeśli dany dzień zawiera wydarzenie to będzie on oznaczony gwiazdką przed datą.

Aby sprawdzić szczegóły wydarzenia naciskamy Enter na dacie. Wydarzenia są poszeregowane chronologicznie i podawany jest ich czas oraz temat.

Menu terminarza otwieramy wciskając Alt lub Odstęp-m (1-3-4). Zawiera ono osiem elementów:

"Nowe wydarzenie", "Edycja wydarzenia", "Przegląd wydarzeń", "Szukanie wydarzenia", "Skasuj wydarzenie", "Kopiuj wydarzenie", "Zachowaj wydarzenia" i "Przywróć wydarzenia". Pomiedzy tymi elementami przechodzimy klawiszami strzałek góra/dół lub klawiszami Odstęp-4 i Odstęp-1. Aby aktywować opcję wciskamy Enter lub dwa razy przycisk pozycji.

6.6.2 Nowe wydarzenie

Aby dodać nowe wydarzenie przesuwamy kursor na wyznaczoną datę i wciskamy Ctrl-n (1-3-4-5) lub Enter. Drugą możliwością jest otwarcie menu Odstęp-m (1-3-4) lub Alt wybranie opcji "Nowe wydarzenie" i wciśnięcie Enter. Okno dialogu wydarzenia zawiera następujące elementy: "Data", "Czas", "Czas alarmu" oraz "Temat".

1) Data

W tym miejscu wprowadzamy datę mm/dd/yyyy. Możemy te wartości ustawić strzałkami góra/dół lub po prostu wpisać cyfry. Potwierdzamy datę wciskając Enter.

2) Czas

W tym miejscu wprowadzamy czas wydarzenia hh/mm. Możemy te wartości ustawić strzałkami góra/dół lub po prostu wpisać cyfry. Potwierdzamy czas wciskając Enter.

3) Czas alarmu

Przy pomocy strzałek góra/dół lub wpisując bezpośrednio cyfry ustawiamy wartość czasu określającą kiedy ma być wygenerowane przypomnienie. Maksymalnie można ustawić 47:59 (47 godzin i 59 minut przed wydarzeniem). Jeśli chcemy aby dźwięk przypomnienia zabrzmiał o czasie wydarzenia to wybieramy "czas wydarzenia" Jeśli nie chcemy aby dźwięk był generowany to pozostawiamy domyślną wartość "wyłączone". Wciskamy Enter aby przejść do następnej pozycji.

4) Temat

W tym polu wpisujemy treść wydarzenia i związane z nim informacje. Dane zatwierdzamy wciskając Enter. Spowoduje to zapisanie wydarzenia.

6.6.3 Edycja wydarzenia

Wydarzenie, które zostało już dodane możemy zmodyfikować. Aby tego dokonać przechodzimy do wydarzenia, które chcemy zmodyfikować i wciskamy Ctrl-m (1-3-4) lub przechodzimy przez menu otwierając je Odstęp-m (1-3-4) i uaktywniając opcję "Edycja Wydarzenia".

Pojawi się okno dialogu o zawartości takiej samej jak przy dodawaniu nowego wydarzenia. Jedyną różnicą będzie na tym, że elementy tego okna będą posiadały wartości nadane podczas tworzenia opisu wydarzenia.

Po modyfikacjach ustawień wciskamy Enter aby je zachować.

6.6.4 Przegląd wydarzeń

Można przeglądać wszystkie zdefiniowane wydarzenia. Gdy jesteśmy w widoku kalendarza wciskamy Ctrl-a (1) lub z menu (otwartym klawiszem Alt) uaktywniamy opcję "Przegląd wydarzeń".

Gdy otworzymy przegląd wszystkich wydarzeń znajdziemy się na najnowszym z nich. Pomiędzy wydarzeniami przemieszczamy się strzałkami góra/dół. Wydarzenie jest przedstawiane w formacie: Data: mm-dd-yyyy, Czas: hh:mm, Czas przypomnienia: hh:mm.

Aby przejść do pierwszego wydarzenia z listy wciskamy Odstęp-1-3 lub strzałki góra-w lewo. Aby przejść do ostatniego wydarzenia na liście wciskamy Odstęp-4-6 lub strzałki w dół-w prawo. Podczas przeglądu wydarzeń dostępne są wszystkie funkcje terminarza.

6.6.5 Poszukiwanie wydarzenia

Ta funkcja może być aktywowana za pomocą klawisza skrótu Ctrl-f (1-2-4). Można ją również aktywować po przez menu otwierając je klawiszem skrótu Odstęp-m (1-3-4) lub klawiszem Alt i wciskając Enter na pozycji "Poszukiwanie wydarzenia". Wydarzeń możemy szukać w oparciu o treść zawartą w ich opisie. Po uruchomieniu tej opcji pojawi się komunikat Szukaj? i uaktywnione zostanie pole edycji. Wpisujemy treść, którą chcemy znaleźć i wciskamy Enter. Wydarzenia zawierające szukaną treść zostaną przedstawione w postaci listy.

6.6.6 Kasowanie wydarzenia

Aby skasować wydarzenie przechodzimy kursorem do daty, która zawiera to wydarzenie. Następnie otwieramy menu Odstęp-m (1-3-4) przechodzimy do opcji Skasuj wydarzenie i wciskamy Enter. Możemy też skorzystać z klawisza skrótu Ctrl-d (1-4-5). Po uruchomieniu tej opcji potwierdzamy chęć usunięcia wydarzenia wciskając 'y' (1-3-4-5-6) lub Enter na przycisku "Tak". Rezygnacja nastąpi po wciśnięciu 'n' (1-3-4-5) lub Enter na przycisku "Nie".

6.6.7 Kopiowanie i wklejanie wydarzeń

Każde wydarzenie możemy skopiować i wkleić do dokumentu otwartego w edytorze. Aby tego dokonać należy wskazać wydarzenie na liście wydarzeń i wcisnąć Ctrl-c (1-4) lub otworzyć menu Odstęp-m (1-3-4) lub Alt wybrać opcję "kopiuj wydarzenie" i wcisnąć Enter. Wklejenie tak skopiowanego wydarzenia nastąpi po wciśnięciu klawisza skrótu Ctrl-v (1-2-3-6).

6.6.8 Zachowanie wydarzenia

Ta funkcja zachowuje wszystkie wydarzenia. Wywołujemy ją wciskając Ctrl-b(1-2) lub aktywując z menu. Menu otwieramy Odstęp-m (1-3-4) lub klawiszem Alt. Do opcji "Zachowaj wydarzenia" przechodzimy strzałkami i wciskamy Enter.

6.6.9 Przywróć wydarzenia

Aby przywrócić zapisane wydarzenia wciskamy Ctrl-r (1-2-3-5) lub aktywując z menu. Menu otwieramy Odstęp-m (1-3-4) lub klawiszem Alt. Do opcji "Przywróć wydarzenia" przechodzimy strzałkami i wciskamy Enter.

Uwaga: Jeśli aktywujemy funkcję "Przywróć wydarzenia" a plik, w którym zostały one zachowane będzie zawierał również te wydarzenia, które już istnieją w bieżącym pliku to będą one zdublowane.

7. Opcje

Aby zmienić ustawienia QBraille XL, należy przejść do menu Opcje i wcisnąć Enter lub o (1-3-5) w dowolnym miejscu menu głównego.

Można poruszać się pomiędzy pozycjami na liście ustawień naciskając Odstęp-1 lub Odstęp-4. Można zmienić wartość ustawienia za pomocą spacji lub Backspace. Jeśli chcemy zapisać opcje, naciskamy Enter, jeśli chcemy wyjść bez zapisywania zmian, naciskamy "Esc".

Poniżej znajdują się ustawienia, które można zmienić w menu Opcje.

7.1 Tryb ośmiopunktowy

Ta opcja pozwala ustawić tryb brajla na tryb 6-cio lub 8-mio punktowy. Wartością domyślną jest "Wył.". Jeśli ta opcja jest ustawiona na "Włącz", wszystkie wielkie litery są wyświetlane z punktem 7 na monitorze brajlowskim. Używamy „Odstęp”, aby przełączyć tę opcję. Jeśli chcemy anulować ustawienie opcji, naciskamy klawisz "Esc" i powracamy do menu głównego.

7.2 Wyświetl klawisze skrótów

Ta opcja określa, czy klawisze skrótów są wyświetlane po elementach menu. Wartość domyślna jest włączona. Jeśli zmienimy tę opcję na wyłączoną, klawisze skrótu nie będą wyświetlane przy każdej opcji menu.

„Odstęp” włącza/wyłącza ten element. "Enter" - zapisuje ustawienie. Aby anulować bez zapisywania, naciskamy "Esc" i powracamy do menu głównego.

7.3 Wyświetl informacje o pliku

Ta opcja pozwala wybrać, czy atrybuty plików/folderów są wyświetlane w przeglądarce plików. Wartością domyślną jest "Wył.". Jeśli ta opcja jest ustawiona na "Wył.", Wyświetlana jest tylko nazwa pliku i numer pozycji. Ex) "noname.br 1/1" Jeśli ta opcja jest ustawiona na "Włączone", wyświetlane są "nazwa pliku", "rozmiar", "data kompilacji" i "numer pozycji". Ex) "noname.br ob 01: 01: 2009 1/1" Używając "Odstęp", aby przełączyć tę opcję. "Enter" zapisuje ustawienie. Jeśli chcemy anulować ustawienie opcji, naciskamy klawisz "Esc" i powracamy do menu głównego.

7.4 Tryb uruchamiania

Ta opcja pozwala wybrać program do wykonania po uruchomieniu QBraille XL. Na przykład, jeśli ta opcja jest ustawiona na "Nowy dokument", QBraille XL uruchamia "Nowy dokument", gdy tylko urządzenie jest włączone i możesz wpisać dane do dokumentu. Domyślnie jest to "Menu główne". „Odstęp” przełącza tę opcję. „Esc” – anuluje i powoduje powrót do Menu głównego.

Uwaga: Ta opcja ma zastosowanie, gdy QBraille XL uruchamia się z miękkiego lub twardego resetu. Nie ma to zastosowania, gdy używamy przycisku Zasilanie do wyłączenia/włączenia urządzenia, ponieważ ta operacja powoduje powrót do pozycji, w której urządzenie został wyłączony.

7.5 Odtwórz dźwięk

Ta opcja pozwala na włączenie lub wyłączenie dźwięków generowanych przez QBraille.

Jeśli ta opcja jest ustawiona na "Wył.", dźwięki alertów i sygnały dźwiękowe nie będą słyszane. Domyślnie generacja dźwięków jest włączona. Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu, po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane, a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.

7.6 Stopień brajla dla wiadomości

Ta opcja pozwala wybrać rodzaj brajla, którego chcesz używać podczas przeglądania wiadomości. Dostępne ustawienia to Brajl komputerowy, Bez skrótów. Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu. Ustawienie opcji anuluje się naciskając Esc i powraca do menu głównego.

7.7 Tablica Braille'a

Ta opcja pozwala wybrać, która tabela brajlowska jest używana podczas otwierania plików .brl w Notatniku. Dostępne ustawienia to "hiszpański" / "francuski" / "niemiecki" / "włoski" / "angielski", "Wielka Brytania", "polski", "Dania", "Turcja" i "hebrajski". Wartością domyślną jest "English". Użyj "Spacja", aby przeglądać dostępne opcje. Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem Esc i powracamy do menu głównego.

7.8 Czas wyświetlania wiadomości

Ta opcja pozwala na określenie czasu pokazywania wiadomości. Jeśli wybierzemy ustawienie Ignoruj to wiadomości nie będą pokazywane, a jeśli wybierzemy Tryb czuwania to wiadomość pozostanie na monitorze do momentu wciśnięcia dowolnego klawisza.

Dostępne ustawienia to "Ignoruj", "1sek", "2sek", "3sek", "4sek", "5sek" i "Stand by". Domyślnie ustawiona jest wartość 3 sekundy.

Naciśnięcie Odstępu wydłuża czas wyświetlania wiadomości o jedną sekundę.

7.9 Tryb oszczędzania mocy

Ta opcja pozwala na ustawienie czasu automatycznego wyłączenia się urządzenia po 10 minutowym czasie bezczynności. Tryb oszczędzania mocy jest domyślnie włączony.

Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem Odstępu, po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.

7.10 Automatyczne rozłączenie Bluetooth

Ta opcja pozwala wybrać automatyczne wyłączenie QBraille z urządzenia Bluetooth przy 10% mocy baterii. Można to zrobić, aby zachować ustawienia Bluetooth, ponieważ zostały utracone, gdy bateria jest całkowicie rozładowana. Automatyczne rozłączanie na poziomie 10% pozwala zlokalizować źródło ładowania bez ciągłego rozładowywania baterii. Dostępne opcje to "Włączone" lub "Wyłączone". Domyślnie ta opcja jest ustawiona na "Wył." Odstęp przełącza tę opcję, Esc - anuluje i powraca do Menu głównego.

7.11 Bluetooth

Ta opcja pozwala oszczędzać baterię, wyłączając Bluetooth, jeśli z niego nie korzystamy.

7.12 Inicjowanie parowania

Spowoduje to usunięcie wszystkich zapisanych sparowanych urządzeń. Odstęp włącza (parowania zostaną zainicjowane po naciśnięciu klawisza Enter, w celu zapisania opcji). Aby zainicjować parowanie, urządzenie zostanie wyłączone.

7.13 Przywróć

Ta opcja pozwala ustawić QBraille XL na Przywracanie ustawień - automatycznie po zresetowaniu lub zainicjowaniu wszystkich ustawień. Ustawieniem domyślnym jest "Przywróć automatycznie". Odstęp przełącza opcje. Jeśli chcemy anulować ustawienie opcji, naciskamy klawisz "Esc" i powracamy do menu głównego.

8. Informacje

Informacje to ostatnia pozycja w menu głównym. Aby ją uruchomić musimy do niej przejść klawiszami Odstęp-1 lub Odstęp-4 i wcisnąć Enter. Możemy również wykorzystać klawisz skrótu i (2-4).

Informacje zawierają cztery elementy:

- 1) Karta SD: całkowita wielkość, dostępny obszar.
- 2) Status zasilania: poziom baterii, źródło zasilania.
- 3) Wersja oprogramowania: numer wersji, data utworzenia.
- 4) Bluetooth: nazwę urządzenia (QBraille 000000, pin kod 0000).

9. Podsumowanie komend

9.1 Ogólne klawisze skrótów

Przejdźcie do następnego elementu: dolna strzałka lub Odstęp-4

Przejdźcie do poprzedniego elementu: górna strzałka lub Odstęp-1

Przejdźcie do ostatniego elementu menu lub listy: dolna i prawa strzałka lub Odstęp-4-6

Przejdźcie wprzód o 40 elementów: Page Down lub Odstęp-3-4-5

Przejdźcie wstecz o 40 elementów: page Up lub Odstęp-1-2-6

Uruchomienie programu: Enter lub or dwukrotnie przycisk pozycji

Uruchomienie programu lub wejście do folderu: Enter lub dwukrotnie przycisk pozycji

Anuluj: Esc lub Odstęp-e (1-5)

Wyjście: Odstęp-z (1-3-5-6) lub Esc

Wejście do folderu lub otworenie pliku: Enter

Wyjście z folderu o poziom wyżej: Escape lub Backspace

Otwarcie menu: Odstęp-1-2-4 lub Alt

9.2 Notatnik

Nowy plik: Ctrl-n (1-3-4-5)

Poprzedni dokument: Ctrl-p (1-2-3-4)

Otwarcie dokumentu tylko w trybie "do odczytu": Ctrl-r (1-2-3-5)

Przejdźcie do poprzedniej linii: Odstęp-1 lub strzałka w górę

Przejdźcie do następnej linii": Odstęp-4 lub strzałka w dół

Przejdźcie do początku linii: Odstęp-1-3 lub Home

Przejdźcie do końca linii: Odstęp-4-6 lub End

Przejdźcie do poprzedniego paragrafu: Odstęp-2-3 lub Ctrl-strzałka w górę

Przejdźcie do następnego paragrafu: Odstęp-5-6 lub Ctrl-strzałka w dół

Przejdźcie do poprzedniej strony: Odstęp-1-2-6 lub Page Up

Przejdźcie do następnej strony: Odstęp-3-4-5 lub Page Down

Przejdźcie na początek dokumentu: Odstęp-1-2-3 lub Ctrl-Home

Przejdźcie na koniec dokumentu: Odstęp-4-5-6 lub Ctrl-End

Początek bloku: Ctrl-b (1-2)

Zaznacz wszystko: Ctrl-a (1)

Wytnij blok: Ctrl-x (1-3-4-6)

Kopiuj: Ctrl-C (1-3)

Wklej: Ctrl-v (1-2-3-6)

Skasuj bieżący znak: Alt-c (1-3)

Skasuj bieżące słowo: Alt-w (2-4-5-6)

Skasuj bieżącą linię: Alt-l (1-2-3)
Skasuj blok: Odstęp-d (1-4-5)
Cofnij zmianę: Ctrl-z (1-3-5-6)
Wstaw bieżąca datę: Insert-d (1-4-5)
Wstaw bieżący czas: Insert-t (2-3-4-5)
Wstaw obliczenie i wynik: Insert-r (1-2-3-5),
Zamień: Ctrl-r (1-2-3-5)
Wstaw zakładkę: Ctrl-m (1-3-4).
Przejdź do zakładki: Ctrl-j (2-4-5)
Automatyczne przewijanie: górny-dolny klawisz przewijania
Pokaż znaki kontrolne: Insert-c (1-4)
Szybkość przewijania: Shift-lewa strzałka lub Shift-prawa strzałka
Kopiuj plik/folder: Ctrl-c (1-3)
Wytnij plik/folder: Ctrl-x (1-3-4-6)
Wklej plik/folder: Ctrl-v (1-2-3-6)
Skasuj plik/folder: Ctrl-d (1-4-5)
Zaznacz wszystkie pliki/foldery: Ctrl-a (1)
Utwórz folder: Ctrl-f (1-2-4)
Zmień nazwę pliku/folderu: Ctrl-e (1-5)
Znajdź plik/folder: Ctrl-s (2-3-4)
Informacja: Ctrl-i (2-4)

9.3 Terminal

Włącz / wyłącz tryb Hybrydowy: klawisz Trybu
Zmień stopień Brajla dla wejścia klawiatury: Klawisz Parowania-Trybu
Zmień na połączenie USB: Parowanie-Escape
Zmień na połączenie BRL: Parowanie-F1/F6
Zmień na połączenie KBD: Parowanie-F7/F12

9.4 Odtwarzacz DAISY

Otwieranie książki DAISY: Enter-o (1-3-5)
Sprawdzanie -info: Enter-i (2-4)
Zamknięcie: Odstęp-z (1-3-5-6)
Idź do początku: Odstęp-1-3 lub Odstęp-1-2-3
Idź do końca: Odstęp-4-6 lub Odstęp-4-5-6
Następna strona: Odstęp-3-4-5
Poprzednia strona: Odstęp-1-2-6

Idź do strony: Enter-g (1-2-4-5)
Wybór poprzedniego fragmentu tekstu: punkt 1
Wybór następnego fragmentu tekstu: punkt 4
Idź do poprzedniego fragmentu tekstu: punkt 2
Idź następnego fragmentu tekstu: punkt 5
Wybór poprzedniego elementu: punkty 2-3
Wybór następnego elementu: punkty 5-6
Idź do poprzedniego elementu: punkt 3
Idź do następnego elementu: punkt 6
Idź do następnego nagłówka: Odstęp-5
Idź do poprzedniego nagłówka: Odstęp-2
Idź do ostatniego nagłówka: Odstęp-4-6
Idź do pierwszego nagłówka: Odstęp-1-3
Sprawdź bieżący poziom nagłówka: Enter-w (2-4-5-6)
Znajdź nagłówek: Odstęp-f (1-2-4)
Lista nagłówków: Enter-h (1-2-5)
Znajdź ponownie: Enter-f (1-2-4)
Wstaw zakładkę: Enter-m (1-3-4)
Idź do następnej zakładki: Odstęp-6
Idź do poprzedniej zakładki: Odstęp-3
Skasuj zakładkę: Odstęp-d (1-4-5)
Utwórz notkę: Backspace-m (1-3-4)
Czytaj notkę: Backspace-r (1-2-3-5)
Czytaj poprzednią notkę: Backspace-p (1-2-3-4)
Czytaj następną notkę: Backspace-n (1-3-4-5)
Skasuj notkę: Backspace-d (1-4-5)
Zamknij i skasuj pozycję bez zapytania: Enter-z (1-3-5-6)
Zamknij i skasuj zakładkę bez zapytania: Backspace-z (1-3-5-6)

9.5 Aplikacje

9.5.1 Kalkulator

Wynik (=): Enter
Nowe obliczenie: Enter
Plus: punkty 3-4-6
Minus: punkty 3-6
Mnożenie: punkty 1-6
Dzielenie: punkty 3-4

Procent: punkty 1-4-6

Potęga: punkty 4-5-7

Przecinek: punkty 4-6

Lewy nawias: punkty 1-2-3-5-6

Prawy nawias: punkty 2-3-4-5-6

Wyczyść wszystko: Ctrl-a

Zapisz do pliku: Ctrl-s

Kopiuj linię obliczeń: Ctrl-c

Wklej: Ctrl-v

Kopiuj wynik: Ctrl-r

Przegląd poprzednich działań i wyników: górny przycisk nawigacyjny

9.5.2 Stoper

Start/Stop: Enter

Pauza: Odstęp

Reset: Backspace

9.5.3 Minutnik

Start/Stop: Enter

Pauza: Odstęp

Reset: Backspace

Zamknij: ESC